Poštnina plačana v gotovini

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 din

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto IX. Ljubljana, 5. avgusta 1937 Štev. 31.

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Tel. št. 83-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: 1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 1/1 leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. — ROKOPISOV ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 din znamk. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostolpčna petitna vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetre in širina 55 mm) din 1'—, Med oglasi stane vsaka petitna vrstica din 4'50. Notice: vsaka beseda din 2.—, Mali oglasi: vsaka beseda din 0.50. Oglasni davek povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Bedaki store manj bedarij kakor pametnjaki; zato jih pa več bleknejo.

Labouisse-Rochefort
(1778—1852)

Danes:
Egiptovski Monte-Cristo
(Gl. str. 8)

Vse ob svojem času!

Svoje dni je živel možak, ki je bil tako skop, da je varčeval celo pri ognju in si je v ponedeljek skuhal juho za ves teden. V četrtek je bila juha že nekam kisla in mu ni šla več tako v slast. V soboto se mu je pa čorba tako studila, da mu je že slabo postalo, če jo je le na mizo postavil.

Možakar si je pa znal pomagati. Vzel je iz omare steklenico ruma in ga natočil v tenko šilce za prst visoko. Šilce je postavil na mizo zraven juhe in se je takole zaobljubil: Če spijem juho, dobim za nagrado šilce ruma. Ta obljuba je vplivala tako spodbujevalno na njegov želodec, da je kar pograbil krožnik z juho in čorbo na dušek popil. Ko je bil krožnik prazen, je prijel z dvema prstoma dragoceno šilce, ga za nekaj trenutkov podržal pred očmi, potem ga je pa s hitro kretnjo zvrnil — v steklenico nazaj.

»Zdaj, ko si storil svojo dolžnost,« je možakar poučil svoj želodec, »ne potrebuješ nič več!«

Poznamo ljudi, ki niso skopi, pa vendar prav tako delajo. Garajo, se mučijo, pravo tlako opravljajo — ko bi morali sprejeti obljubljeno plačilo, se pa še temu odrečejo.

Ti ljudje prav gotovo ne delajo prav!

Človek mora biti tudi nasproti sebi pravičen in mora svoje delo in plačilo lepo spraviti v sklad. Življenje ne sme biti veriga same zabave, še manj pa veriga samih odpovedi in samozatajevanja, sicer se nam bi kmalu zazdelo, da smo zaprti v kaznilnici.

Najprej pošteno delo, potem pa tudi zasluženo plačilo! Tako bo živel pameten in pravičen človek.

Gornjemu skopuhu so podobni ljudje, ki leto in dan trdo delajo in si niti zdaj, v času počitnic, ne privoščijo par dni oddiha. Teh ljudi sicer še zdaleč ni toliko kakor tistih, ki bi najrajši videli, da bi bilo vse življenje ena sama nepretrgana zabava in odpočitek; tako bi jim vsaj človek prisodil, ko gleda, s kakšno nejevoljo opravljajo dan za dnem svoje delo. Ti naj nikar ne beró teh vrstic; namenjene so onim drugim. Tistim, ki sicer vedo, da je človek podoben veleduhovito sestavljenemu stroju, pozabljajo pa, da se ta stroj prej ali slej obrabi kakor vsak stroj — tem prej, čim bolj ga prevnet strojnik preobremenjuje.

Te vrstice so dalje namenjene brezčutnemu gospodarju, ki mu njegov hlapec nikoli zadosti ne naredi, čeprav gará zanj od zgodnjega jutra do poznega večera. Tak človek pač ne ve, da spočit delavec dvakrat več naredi kakor utrujen; zato se takšno ravnanje nad gospodarjem samim maščuje.

In naposled smo ta članek napisali v pouk nekaterim kratkovidnim staršem, ki mislijo, da bo njihov otrok neizogibno obsedel v razredu, če se ne bo vse počitnice gulil in pripravljal za šolo. Vem, da takih prevnetih očetov in mater ni mnogo, vendar jih sam poznam tri ali štiri; pa ne mislite, da so zato njihovi otroci prvi v razredu! Vse ob svojem času: počitnice so za počitek. To velja tudi za šolarje, ki imajo jeseni ponavljalne skušnje — samo da se morajo le-ti zadovoljiti morda samo z enim mesecem počitnic, da potem drugi mesec laže in temeljiteje obvladajo snov.

Dopovejte sebi in drugim, da je treba od časa do časa izpreči, če hočete biti potem — spočiti — več vredni pri delu.

n

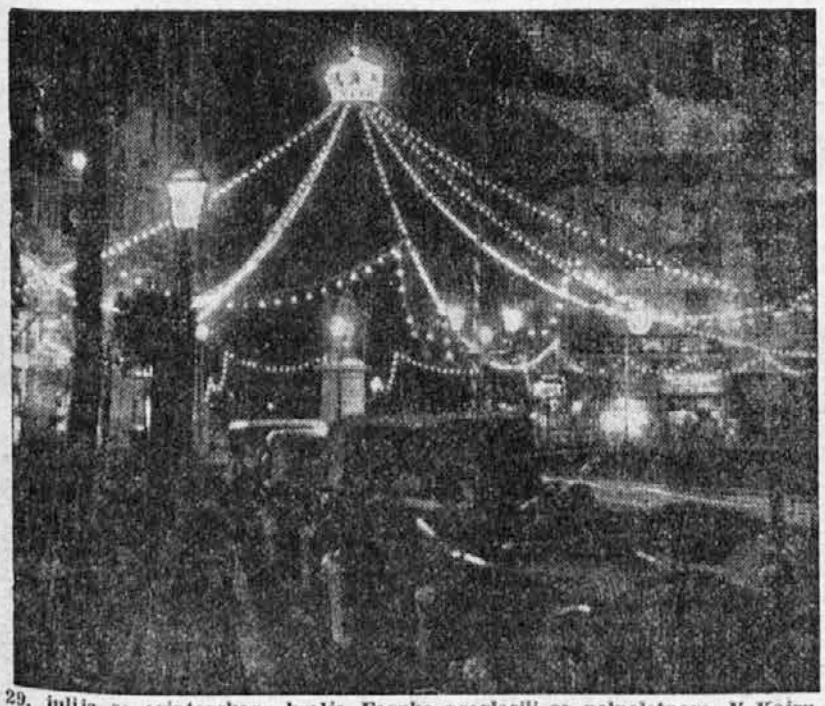

29. julija so egiptovskega kralja Faruka proglasili za polnoletnega. V Kairu so ta dogodek posebno svečano proslavili. Naša slika kaže razkošno iluminacijo na čast mlademu vladarju.

Razgled po svetu

Pobotanje med Rimom in Londonom?

Senzacionalna lastnoročna korespondenca med predsednikoma britanske in italijanske vlade. — S popuščanjem napetosti med Londonom in Rimom kopni tudi nevarnost nove evropske vojne

V Ljubljani, 4. avgusta.

Tri velika napetostna žarišča ogražajo zadnja leta mir v Evropi: nasprotje med Anglijo in Nemčijo, med Anglijo in Italijo in med Nemčijo in Rusijo. Toda motil bi se, kdor bi mislil, da je najnevarnejša in najgloblja napetost med Anglijo in Italijo ali med Nemčijo in Rusijo; obe sta mnogo manj organskega značaja kakor desetletna napetost med obema germanskima velesilama. Odkar je Bismarck zedinil raztrgani nemški narod v mogočni Deutsches Reich — mimo grede: vsi naši besednjaki slovenijo besedo »Reich« samo z »državo«, v resnici bi bila pa po svojem političnem pomenu, posebno v zvezi »Deutsches Reich«, mnogo bližja angleškemu pojmu »imperija« — in odkar je Viljem II. izgovoril ponosno krilatico o »nemški bodočnosti na morju«, se bije med Nemci in Angleži bolj ali manj očiten boj za nadvlado v Evropi in s tem tudi na vsem svetu. Nemška katastrofa v svetovni vojni je samo začasno postavila piko pod težnje berlinskega imperializma; Hitler je v svoji knjigi »Mein Kampf« brez ovinkov priznal, da je glavni in končni nemški sovražnik ne Francija, tudi Rusija ne in ne Italija ali Srednja Evropa, temveč premogočna Velika Britanija.

Tega se Angleži danes prav dobro zavedajo; zato stremi današnje angleško oboroževanje v prvi vrsti za tem, da bo v morebitni novi svetovni vojni kos svojemu germanskemu nasprotniku, dobro vedoč, da bo z vsemi drugimi morebitnimi sovražniki mnogo laže obračunalo, ko bo Nemčija na tleh.

Rekli boste: Italija je vendar britanskemu imperiju mnogo nevarnejša od Nemčije, saj mu lahko v ozkem Sredozemskem morju prereže najobčutljivejši življenjski živec, t. j. najkrajšo zvezo z Bližnjim in Daljnjim Vzhodom. Že res; toda pozabiti ne smete, da Italija nima — vsaj dogleden čas ne — ne želje ne moči, da bi Veliko Britanijo iz konkurenčnih namenov vrgla z njenega imperijskega prestola in da bi sama sedla nanj. Italija je v svoji politiki nasproti Angležem zgolj defenzivna, naj videz to še tako pobija; Italija želi biti gospod samo v Sredozemskem morju, ki ga proglaša — upravičeno ali ne — že desetletja in desetletja za zaprto italijansko morje. Zato je tudi njena sedanja agresivna politika proti Angliji dejansko samo obramba pred Londonom, ki ji noče priznati tega njenega gospostva. Tisti mah, ko bodo Angleži kolikor toliko iskreno priznali Rimu moč v Sredozemlju — priznanje aneksije Abesinije bi bila ena izmed glavnih italijanskih zahtev v tej smeri — bo napetost med obema pomorskima velesilama pri priči popustila, medtem ko nas izkušnje uče, da bo rivalstvo med Londonom in Berlinom tem hujše, čim večje koncesije bodo Nemci izsilili od Angležev: prav to pa potrjuje našo tezo o organskem značaju tekmovanja med obema germanskima velesilama za nadoblast.

K najnovejšim bojem na Kitajskem: Vojaki kitajske 29. divizije v taborišču pred Pejpingom.

Kaže, da se novi angleški premier Chamberlain mnogo bolj zaveda nevarnosti prvega reda, ki jo pomeni Nemčija za britanski imperij, kakor njegov prednik Baldwin. Njegov ogromni oboroževalni program to dokazuje. In njegovo senzacionalno osebno pismo, ki ga je te dni poslal Mussoliniju, je drugi, še nazornejši dokaz za to.

Kaj je pisal Chamberlain Mussoliniju in kaj je predsednik italijanske vlade odgovoril svojemu britanskemu tovarišu, še ni prišlo na dan; pomemben dogodek je pa že to, da se je iz napetega ozračja, ki vlada zadnja leta med Londonom in Rimom, sploh mogla roditi tolikanj sproščujoča in optimistična oblika medsebojnega občevanja, kakor so tákale osebna in lastnoročna pisma med vodilnimi državniki. Prerokovanje je nehvaležna stvar, zlasti v politiki; če bomo kljub temu zapisali, da nam ti dve pismi napovedujeta vsaj malo zjasnitve na oblačnem evropskem obzorju, bomo samo dali izraza optimizmu, ki je zadnji teden zavladal v evropskem časopisju.

Zdaj pa nekoliko historiata.

Dobro informirani londonski dopisnik »Prager-Tagblatta« je izvedel v britanskem zunanjem ministrstvu, da so se dogodki zadnjih tednov nekako takole razvijali:

1. V Londonu so pred nekaj tedni dobili uradno obvestilo, da je Mussolini osebno trdno prepričan, da se Angleži samo zato oborožujejo, ker bi hoteli Italijo napasti v Sredozemskem morju, da se maščuje za abesinski poraz. Zato je zunanji minister Eden izjavil takrat na videz brez sleherne prave zveze, da Anglija ne goji nikakih napadalnih namenov proti Italiji.

2. Kmalu nato se je oglasil pri Edenu italijanski londonski poslanik Grandi. Povedal mu je, da je dobil iz Rima nalog, naj prosi za razgovor s Chamberlainom; pojasnil bi mu, kako sodi Mussolini o angleški politiki. Grandi je pri tej priložnosti namignil, da bi bilo Rimu zelo ljubo, če bi mogel izvedeti, kaj misli predsednik angleške vlade o zunanji politiki.

3. Potem je Chamberlain povabil italijanskega poslanika k sebi in ga prosil, naj mu pove, kakšne želje ima Mussolini in česa se boji. Grandi je to storil, in sicer v obliki ustnega sporočila predsednika italijanske vlade g. Chamberlainu. Le-ta je že vedel, kako se bo razvijal pogovor, in je pred razstankom izročil poslaniku lastnoročno pismo za g. Mussolinija.

4. To pismo je bilo sestavljeno v obliki odgovora na Mussolinijevo sporočilo. Med drugim je Chamberlain napisal, da je iz ust svojega pokojnega brata sira Austna večkrat slišal zelo ljubeznive besede o Mussolinijevi osebnosti in da tudi sam goji visoko spoštovanje svojega brata do predsednika italijanske vlade.

5. S tega vidika je razumeti poznejše iznenadno prizadevanje italijanske vlade, da pripiše korespondenci med Chamberlainom in Mussolinijem in splošnemu razmerju med obema državama večji pomen, kakor so mu ga prvotno Angleži sami namenili.

6. Hkratu je angleška vlada razposlala okrožnico zastran pogajanj za sklenitev novega locarnskega pakta, čeprav se Anglija pri tem ne vdaja pretiranemu upanju. V zvezi s tem je Chamberlain, tako vsaj govore, predlagal Mussoliniju, naj bi se jeseni vršila v Londonu konferenca štirih velesil (Anglije, Francije, Italije in Nemčije); udeležil naj bi se je v imenu Italije njen zunanji minister grof Ciano.

7. V ponedeljek je Grandi vnovič obiskal Chamberlaina, ko se je le-ta vrnil za 24 ur v London, preden se za dalje časa odpelje na škotsko na poletne počitnice. Izročil mu je Mussolinijev odgovor na Chamberlainovo pismo. Kakšen je ta odgovor, ni znano; vemo le to, da je napisan v zelo prijateljskem tonu.

Gornji historiat je zelo zgovoren. Še zgovornejše je pa nemara včerajšnje uradno poročilo iz Rima, da se bodo pred tremi meseci iz Londona odpoklicani poročevalci italijanskih listov te dni lahko spet vrnili v angleško prestolnico.

Observer

Belgijski kralj Leopold III. je pretekli teden obiskal Pariz. Po poklonitvi francoskemu Neznanemu junaku se je vpisal v knjigo za poklonitve.

POGREB PATRIARHA VARNAVE

Poglavarja srbske pravoslavne cerkve so množice pogrebcev mirno spremile k zadnjemu počitku. Ves Beograd je bil v znamenju pogrebnih svečanosti. Povsod so visele črne zastave, izložbe so bile pa okrašene s sliko pokojnega patriarha. Pogrebni sprevod se je prvič ustavil na Terazijah, kjer se je od pokojnika v lepem govoru poslovil beograjski župan Vlada Ilić. Drugič se je ustavil pred dvorom, kjer sta izslopila kraljeva namestnika, tretjič na Slaviji, kjer je nagovoril zbrane množice predsednik Narodne odbrane Ilija Trifunović-Birčanin, in poslednjič pred svetosavsko cerkvijo, kjer se je od pokojnika poslovila predsednica ženskih društev Leposava Petkovićeva. V cerkvi je duhovščina opravila opravilo za umrle in nato so krsto položili v grobnico.

Žadušnici za pokojnim patriarhom v ljubljanski pravoslavni cerkvi so prisostvovali tudi Nj. Vis. knez namestnik Pavle, kneginja Olga in kneginja Helena.

STRAŠNA ŽELEZNIŠKA NESREČA BLIZU PARIZA

V Villeneuvu St. Georgesu, nekaj kilometrov južno od Pariza, se je pretekli petek zgodila strašna železniška nesreča. Priča, ki je bila v času nesreče blizu, je izjavila, da je do nesreče prišlo, ker je bila kretnica napačno postavljena in je zato skočil s tira brzovlak iz Pariza. Vsi leseni vagoni so popolnoma razbiti, le kovinski poštni voz in prav tak voz drugega razreda sta se nepoškodovana zvrnila na nasip. Nesreča je terjala 28 smrtnih žrtev, 50 potnikov je pa ranjenih. Med žrtvami je tudi mnogo otrok, ki so se vračali z evharističnega kongresa v Lisieuxu.

Na kraj nesreče je že dve uri po nesreči prišel predsednik francoske vlade Camille Chautemps z notranjim ministrom in ministrom za javna dela. Takoj dopoldne je imel ministrski svet še zadnjo sejo pred odhodom na počitnice. Tu so najprej sprejeli resolucijo o sožalju žrtvam in svojcem žrtev železniške nesreče, potem je pa ministrski svet sprejel celo vrsto uredb o zboljšanju varnosti prometa na francoskih železnicah. Sklenili so obširno preureditev železniškega in avtobusnega prometa in skorajšnje podržavljenje vseh francoskih železnic. Te dni bo vlada izdala odlok, da se morajo iz železniškega prometa brezpogojno izločiti vsi leseni vagoni in nadomestiti s kovinskimi.

PRVA TOVARNA ZA ALUMINIJ

Izjava predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića

Te dni so v Šibeniku slovesno odprli prvo jugoslovansko tovarno za aluminij. Otvoritvi sta med drugimi prisostvovala tudi predsednik vlade dr. Stojadinović in minister za trgovino dr. Vrbanić.

Dr. Vrbanić je poudarjal, da pomeni otvoritev tovarne za aluminij v Jugoslaviji važen preobrat v razvoju naše industrije. Tovarna je simbolno začela obratovati, ko je dr. Stojadinović prelil iz velikega kotla tekoči alu-

Nadaljevanje na 2. str. v 5. stolpcu

ZRCALO naših dni

Za prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Vzgoja

Kdo ne pozna najlepšega dela Ljubljane? Celo svoj nebotičnik ima. Tudi gostiln je precej na tem koncu, solidnih in nesolidnih. V prvih se zbira bežigrajska »elita«, v drugih pa razni »elementje«. In ravno v teh gostilnah lahko opaziš mlado dekletce, staro največ 13 let, v družbi svojih staršev. Otrok sedi med »izbrano« družbo in staršem niti na misel ne pride, da otrok sliši vsako besedo in da prestreže vsak pogovor. Vse mogoče neslane in nesramne dovtipe posluša in jih razume tako kakor malokateri zrel fant.

Večkrat od utrujenosti zaspi za mizo; šele proti polnoči ali še pozneje jo odvedejo vzorni starši proti domu. Doma se pa oče in mati še precej glasno »pomenkujeta« in obkladata z izbranimi priimki.

Mar sme vzgoja otrok res biti prepuščena vsem staršem, naj bodo še tako slabi? Saj otrok ne bo pokvarjen sam, tudi svojo okolico zastruplja!

Tu bi bilo dovolj dela za razne »šole«! **Ignotus**

Ekskurzija

Pred kratkim je prišla v Ljubljano ekskurzija beograjskih dijakov. Prvi dan so si ogledali Ljubljano, potem so pa odšli na Bled in v Bohinj. O prihodu nas je obvestil neki profesor in nas prosil, naj dijakom malo razkažemo Ljubljano. Pa se je takoj pokazalo naše hlapčevstvo pred tujci! Naši dijaki so takoj pričeli neusmiljeno lomiti srbohrvaščino, da je kar bilo po glavi! Prav gotovo bi bilo boljše — in to mi je tudi eden od beograjskih dijakov sam namignil — če bi njihovi ljubljanski tovariši lepo, razločno in počasi govorili slovenski, kakor pa da so maličili njihov jezik!

Kasneje smo prišli na nebotičnik, da so si gostje z viška ogledali Ljubljano. In pokazali smo jim — kakor je že navada — gledališče, muzej, šole, magistrat itd. Ko sem jim pokazal našo univerzo, je neki Beograjčan začudeno vprašal: »Šta? Ono?... A koliko fakulteta ima?...«

Kri mi je udarila v lice, a sem vendar našel odgovor: »Eh, kaj bi, kolikor jih nimamo v Ljubljani, jih imamo pa pri vas v Beogradu; saj smo si bratje!«

Molčali so, toda z obrazov sem jim bral, kaj so si mislili... **F. J.**

Srčna kultura današnje mladine

Ni dolgo tega, kar sem bila v nekem mestu Slovenije pri službi božji. Nimam navade, da bi v cerkvi opazovala ljudi kaj delajo, vendar me je pa zbodel v oči dogodek, ki mi je jasno pokazal, kakšna je naša mladina.

Nekako pol maše je že minilo, ko je stopila v cerkev elegantna dama s svojo hčerkico. Otrok, kakih dvanajst let star, se je obnašal do skrajnosti prostaško, a gospa mamica se za to še zmenila ni. Vsi ljudje so se že spogledovali, tedaj pa stopi dekletce do bližnje klopi, v kateri je sedela postarna in bolehna ženica, in odločno zahteva, naj ji odstopi mesto v klopi. Uboga ženica res stopi iz klopi in se vsa tresoča nasloni ob zid. Dekletce pa udobno séde na klop in niti na misel ji ne pride, da bi vsaj materi odstopila mesto. Gospa mamica, ki je vse to opazovala, se je svoji »dobrosrčni in olikani hčerkici« posmehljala.

To je torej vzgoja današnje mladine in posledica te vzgoje je, da današnja mladina ne pozna nobene omike — nobene srčne kulture. **M. N.**

»Boljša« družba

Nedelja v Kamniški Bistrici. Gostje so zbrani pri obedu. Vstopi družba mladih ljudi. »Vodja« je »elegantен«, ima modro svileno srajco in celo žensko zapestnico. Vonj po potu se pari z vonjem poceni parfuma. Oblastno prisedejo in naročijo kosilo.

Natakarica prosi trenutek potrpljenja, ker ima polne roke dela. Ne utegnejo čakati. Naposled le dobijo juho. »Vodja« jo povoha. »Nekam po mozgu diši«. Vsi odrinejo juho. Sledé ostala jedila. »Tudi pečenka je od starega živinčeta«. Gostje se spogledujejo. Natakarici je kajpada nerodno, oprosti se, saj ni kriva.

Poznam »vodjo«. Delavec je v tovarni. Ko mu vsak dan opoldne njegova bosonoga sestrica prinese kosilo — prikuho ali dve — v ročki za mleko, séde pod kostanj za plotom in ga hlastno poje. Morda tudi to kosilce včasih po »mozgu diši«, kaj pravite? **T. S.**

Novodobna Romeo in Julija

Mladoporočenka zapustila svojega moža

in zbežala k ljubemu ter ostala pri njem

(rz-Č) Beograd, konec julija. Bogati kmet Tanasije Pesić dolgo ni mogel najti svoji lepi hčerki Jeleni primernega ženina. Bilo je kakor v narodni pesmi: »Vsi so prihajali, njega ni b'lo.« Nazadnje se je pa le zgodilo, da je mladenki na nekem cerkvenem proščenju padel v oko siromašni mladenič Miodrag Filipović. Že pri prvem srečanju je deklica pobesila pogled in vsa kri ji je udarila v lice. Zaljubila se je na prvi pogled... in se hkratu domislila strogega očeta, ki po nobeni ceni ne bi dovolil, da se njegova hčerka poroči s siromakom. Toda ljubezen vse premaga. Ne pozna nobenih ovir in tudi po bogastvu ne vprašuje. Tako sta šla zaljubljenca preko vseh ovir in sta se od tistega dne vsak večer na skrivnem sestajala.

Lepega dne se je pa idila morala končati. Oče je namreč izbral svoji hčerki ženina, najbogatejšega mladeniča v vasi. In med velikim slavjem je dekle vsa objokana stopila pred oltar.

Minevali so dnevi. Nesrečna žena je čedalje bolj ginevala za svojim dragim, ki je prav tako začel veneti in iskati pozabljenja v najtežjem delu. Ko pa le ni mogla več vzdržati, je povezala culo in pobegnila v borno kočico svojega Miodraga.

Ko se je zvečer vrnil zapuščeni mož domov, mu je sosed sporočil žalostno vest, da ga ja žena zapustila. Solze so mu zalile oči, in ker je imel Jeleno rad, bi ji bil pripravljen vse odpustiti, samo da bi se vrnila nazaj k njemu. Toda Jelena je za vse njegove prošnje imela gluha ušesa.

Tedaj je nesrečni mož sklenil s silo pripeljati ženo domov. Poslal je k Miodragu oborožene prijatelje, da vdro v hišo in odvedejo lepo Jeleno. Toda o tem so izvedeli Miodragovi tovariši. Zbrali so se in zastražili hišo. Nastal je tepež, in šele stražniki so spravili obe stranki vsaksebi. Med tem sta pa zaljubljenca objeta trepetala v mraku siromašne sobice pred mislijo, da bodo vsak čas planili v hišo napadalci in ju razdvojili. Vendar do tega ni prišlo, kajti mlada sta se tako zasmilila sosedom, da so ju vzeli pod svoje varstvo; zastražili so hišo in niso pustili nikogar na dvorišče.

S tem pa stvar še ni končana. Zaradi sramote, ki mu jo je snaha prizadejala, je oče zapuščenega moža tožil Miodraga. Toda ko je policijski uradnik zasliševal zaljubljenca, sta oba izjavila, da ju bo ločila samo smrt, dokler bosta živa, bosta pa živela samo drug za drugega. (Po »Vremenu«)

PRI KOPANJU BODITE DOSTOJNI!

Te dni se je v beograjskem kopališču »Šest topolov« kopal med mnogimi drugimi kopalci tudi mlad gospod s svojo zmanko in njeno sestro. Trojica je v kopališču kmalu zbudila veliko pozornost. Pa ne morebiti zaradi lepote, ampak zato, ker se je kar venomer poljubljala zdaj na levo zdaj na desno. Sokopalci so jih nekaj časa mirno gledali, nazadnje jim je pa to početje začelo presedati. Od vseh strani so se začuli ogorčeni protesti. Nič ni zaleglo. Padla je psovka. Šele tedaj se je mladi gospodič zganil. Nastal je prepir in nekdo je skočil po orožnika. Ta je lepo trojico odpeljal na policijo in tamkaj so gospoda kljub njegovemu oproščanju zašili za 210 dinarjev. Seveda jih je dostojni mladenič takoj odštel.

In gospodični? Revici sta jokali na vse pretege in prosili policijske uradnike usmiljenja. Po dolgi pridigi sta morali s častno besedo obljubiti, da se bosta odslej dostojneje vedli pri kopanju, nato šele so ju izpustili.

MED SPANJEM MU JE ZLEZEL KUŠČAR V ŽELODEC

(rz-Č) Novi Pazar, avgusta. Pred dvema mesecema je mali Adem Hot, učenec drugega razreda osnovne šole iz Vukovca blizu Novega Pazarja, zaspal na paši z odprtimi usti. Tedaj mu je v globokem snu zlezel v usta kuščar in se mu počasi splazil v želodec, ne da bi deček kaj začutil. Šele nekaj dni nato je začel fantič tožiti očetu o strašnih bolečinah v želodcu. Ker se mu ni hotelo na boljše obrniti, je oče peljal nesrečnega otroka k zdravniku in ta je ugotovil, da ima otrok lur v želodcu. Bolečine so nazadnje postale tako hude, da je deček začel trgati obleko s sebe.

O dečkovem trpljenju je izvedel neki gostilničar. Prišel je k fantiču na dom in mu je prinesel zavojček bonbonov in stekleničko pokalice, češ da mu bo to pomagalo. Deček je to z največjo težavo zaužil. Komaj je pa naredil zadnji požirek, je začel bljuvati in je v grozo vseh prisotnih izbljuval tudi kuščarja. In tedaj so bolečine odnehale, kakor bi odrezal.

—o—

■ **Zemlja je zasula pet otrok** v vasi Trnovcu pri Varaždinu. Otroci so se igrali v neki jami. Zdajci se je utrgal plaz zemlje in jih podsul. Ljudje so takoj prihiteli na pomoč in vse odkopali, toda 11letni Anton Miša je bil že mrtev.

■ **Čreda krav je napadla** 70letnega Milivoja Šeštanovića v Jasenovcu pri Vinkovcih. Starček je imel na sebi rdeč telovnik; to je krave tako razdražilo, da so navalile nanj in ga do mrtvega razmesarile z rogovi in pomandrale.

■ **Pod vagonom brzovlaka** so organi obmejnega komisariata v Mariboru izsledili mlajšega poljskega državljana iz Krakova. Ker ni imel nikakih listin, so ga izročili policiji. Izpovedal je, da je bil namenjen v Rim, da si poišče zaslužka.

■ **Iz maščevanja je obstrelil** neki Miško iz Nove vasi 17letnega hlapca Alojzija Čusa iz Vičave pri Ptuju. Miško je pred dvema mesecema ukradel Čusu 200 dinarjev in je moral zato iti sedet. Ko je zdaj prišel iz zaporov, se je Čusu maščeval.

Prijateljem, ki se nas spominjajo na letovanju v Baški na Krku, želimo vesele počitnice in več solnca, kakor nam ga privošči muhasto ljubljansko podnebje. **»DRUŽINSKI TEDNIK«**

■ **Dne 24. julija je bila v trboveljski občinski posvetovalnici anketa** o ustanovitvi Zdravstvenega doma v Trbovljah. Po daljši razpravi so izvolili kuratorij, ki je določil, da bo občina prispevala 120.000 dinarjev. Kuratorij bo imel prvo sejo 13. avgusta in bo razpravljal o idejnem načrtu stavbe in sestavil proračun

■ **Cigani so pred dvema mesecema ugrabili** 6letnega Ivana Blaža iz Viškovca pri Osijeku. Otrokovi starši so krajo kmalu zapazili in pohiteli za cigani. Na koncu vasi so jih dohiteli in ustavili. Cigani so otroka vrgli na cesto, sami so pa zbežali dalje. Te dni so nepoštenjake polovili orožniki v Vinkovcih

■ **Poroka.** V ponedeljek sta se v šentpetrski cerkvi v Ljubljani poročila gospodična Fani Resnikova, uradnica tovarne Saturnus in zvesta bralka »Družinskega tednika«, in gospod Slavko Aleš, solastnik zdraviliškega kina ‚Dobrna'. Novoporočencema iskrene čestitke!

■ **Kot dobaviteljica bakra** Češkoslovaški je Jugoslavija letos na prvem mestu. Samo v prvem polletju ga je izvozila 15.000 ton v vrednosti 137 milijonov dinarjev. Uvoz posreduje v ta namen ustanovljena družba Borgomel. Plačilo se izvršuje v kliringu.

■ **Smrti je rešil pes čuvaj** nekega 3letnega otroka iz Odre pri Tetovem (Srbija). Otrok je bil padel v vodnjak, a razen psa ni tega nihče videl. Zvesti čuvaj otroku ni mogel pomagati, zato je začel tako milo zavijati, da so pritekli domači in brž potegnili otroka iz vode ter ga z umetnim dihanjem obudili v življenje.

■ **Kakor goreča baklja je ondan dirjal** po tetovskih ulicah trgovec Kemal Sadiković. V svoji trgovini si je bil na samovarju kuhal čaj in je posodo z bencinom pustil blizu ognja. Zdajci se je bencin vnel in poškropil nesrečnega trgovca, da je začel goreti. Da bi pogasil plamen na sebi, je kakor brez uma tekel k bližnji reki in skočil vanjo. Ljudje so ga hitro potegnili iz vode in ga odpeljali v bolnišnico.

■ **»Zdaj vidiš, kam si me spravila!«** je vzkliknil ljubeznivi kavarnar Vladko Pehan v Božjakovini blizu Zagreba svoji ženi, ko je ustrelil 20letnega mladeniča Djuro Puharića. Mladenič je sedel v kavarni in gospodinja je prisedla k njemu na majhen razgovor. Njenega moža je to tako razburilo, da je Puharića ustrelil.

■ **S sekiro je ubila svojega moža** kmetica Savka Bosančeva iz Slavonskega Lipovca pri Osijeku. Zakonca sta že celih dvajset let živela skupaj, a mož je z ženo zelo grdo ravnal. Zadnje čase je začel napadati še 18letno hčerko Julko. Lani v decembru je prišel pijan domov in je začel ženo pretepati. Ta je pograbila sekiro in ga ubila. Potem je zbudila hčer in z njeno pomočjo odpeljala truplo v gozd, kjer ga je zakopala. Po dveh mesecih so zločin odkrili in te dni je sodišče obsodilo Savko na leto dni zapora.

■ **Prebivalce sv. Petra pod sv. Gorami** je nemalo razburil drzen vlom v trafiko vojne vdove Frančiške Stiasnove. Vlomilci so odnesli raznega blaga za približno 5000 dinarjev.

■ **Streljal je mačke, pa je zadel v prsi** delavca Jovana Kovača iz Bele Cerkve. V začetku so mislili, da gre za umor, drugi dan so pa ugotovili, da je bil samo nesrečen slučaj.

■ **Podružnica Poštne hranilnice v Podgorici** (Črna gora) bo začela poslovati 1. avgusta, na Sušaku pa 1. oktobra. Prav v kratkem dobi tako podružnico tudi Split.

■ **Ne tunkajte sokopalcev!** V Ruperčah pri sv. Marjeti (na Šlajerskem) je 15letni Miroslav Mavrič potopil svojega tovariša, 14letnega Feliksa Lipuška. Ker je Pesnica tamkaj precej globoka in ker fantič ni znal plavati, je kmalu izginil pod vodo. Šele pozneje so odrasli spravili utopljenca iz tolmuna na breg. Mavrič je iz strahu pred posledicami pobegnil in ga še niso mogli najti.

■ **Z bičem se je igral in se obesil** mladi pastirček Jovan Bartoša iz Velike Kikinde. Deček si je okoli vratu ovil jermen in splezal na drevo. Pri tem mu je spodrsnilo, jermen se je zapletel med veje in deček je obvisel. Šele drugi dan so ga pastirji našli obešenega.

■ **Hodeč po gozdu, je neka žena** našla blizu Pazarića vsega podplutega nekega 5letnega otroka, ki se od bolečin ni mogel niti ganiti. Odnesla ga je domov in ga nasitila, potem ga je pa oddala okrajnemu načelstvu v Sarajevu. Tam so ugotovili, da je nedolžnega otročička pretepla njegova maćeha. Oblasti so uvedle preiskavo in bodo brezsrčno žensko strogo kaznovale.

■ **Ne dajajte otrokom vžigalic!** Te dni je zgorelo v Podložu pri Ptuju posestniku Predikaki celo gospodarsko poslopje z orodjem in pridelki. Škode je okoli 25.000 dinarjev. Požar je zanetil 5letni otrok, ki se je v skednju igral z vžigalicami.

■ **Zaradi koruznega stroka je moral umreti Selim Kalica,** kmet iz Jagodinjega Dola (Srbija). Njegova krava je slučajno ušla na sosedovo njivo in odgriznila en koruzni strok. Prišlo je do prepira, v katerem so sosedi Selima ubili, njegovega brata pa nevarno ranili.

■ **Ker mu je žena rodila deklico,** je skočil v Tišo Koloman Hofman iz Nadrljane blizu Stare Kanjiže. Mož je v zadnjem trenutku rešil neki star ribič.

■ **Živega volka, ki je ponoči vdrl v ovčjo stajo,** je ujel 70letni kmet Obrad Savić iz Prepoljina v homoljskem srezu (Srbija). Ko je volk hotel zbežati, ga je zgrabil za zadnje noge in ga z močno vrvjo privezal k plotu. Drugo jutro ga je skupaj z nekim prijateljem ubil.

■ **Dva pustolovca, eden v kapucinski kuti z mogočno črno brado,** drugi v elegantni civilni obleki, sta se v lepem avtomobilu pripeljala pred sirotišnico šolskih sester v Slovenski Bistrici. Vratarici sta se predstavila kot revizorja samostanskih knjižnic. Toda ko ju je hotela najaviti prednici, je opazila, da se je kapucinu brada na eni strani polepila; ri priči je spoznala, s kom ima opravka, in je telefonirala po orožnike, toda neznanca jih nista čakala, ampak sta jo brž odkurila dalje.

■ **Ključnico in levo nogo si je zlomil** 26letni hlapec Dominik Ivan iz Limbuša blizu Maribora. Jahal je na konju in je po nesreči padel z njega.

■ **Na Bledu je utonil** v grajskem kopališču orožnik Franc Jugoveta. Od prisotnih tovarišev ni znal nihče plavati, zato so brž poklicali druge kopalce, da priskočijo potapljajočemu na pomoč. Kljub vestnemu iskanju ga doslej še niso mogli najti. Najbrže ga je zadela kap.

■ **Kakor prerojen gleda v bodočnost** kmetski fant Jovan Veljača iz vasi Moštanici pri Petrinju. Fantu je kožna jetika nos tako razjedla, da mu je odpadel, in mu je potem glodala obraz še dalje. V skrajni sili se je l. 1934. zatekel k zagrebškemu vseučiliškemu profesorju dr. Antonu Šercerju. Ta ga je skupno z dr. Ivanom Bevcem ozdravil bolezni, potem mu je pa prišil še nov nos in mu ves obraz zavil v mavec. Po 16 dneh se je izkazalo, da se je nos zrasel z obrazom, in je dobil tudi novo hrustančno kost. Ta uspeh zagrebških zdravnikov je zbudil veliko senzacijo.

■ **Svojemu sinu je odgriznil uho** Ilija Bauković iz Petrinjevca pri Osijeku, potem ga je pa tako dolgo tepel z vilami, dokler mu omedlel. Sin se je hotel poročiti in je od očeta zahteval del posestva. Skopi oče pa o tem ni maral nič slišati, temveč je zato s sinom še grše ravnal.

■ **Mlinarji so pričakovali,** da bo cena pšenice v avgustu in septembru po 150 dinarjev 100 kg. Toda cena je poskočila na 180 in celo na 190 dinarjev. Zato hočejo tudi mlini zvišati ceno. To povišanje bo bajé znašalo 25%. Seveda se bo potem tudi kruh podražil.

■ **Opažamo splošno naraščanje cen** kmetijskih pridelkov. Posledica tega je, da je tudi cena zemlje znatno poskočila. V Bački se dobi za oral po 18.000 dinarjev ne glede na oddaljenost od mesta. Zemljo kupujejo največ Madžari in Nemci. V letih krize so jo posebno kupovali meščani in žitni trgovci. Danes ga v Vojvodini menda ni žitnega trgovca, ki ne bi bil lastnik najmanj 100 oralov zemlje.

Hranilne knjižice

nakup in prodaja — najsolidneje potom pisarne

Alojzij Planinšek

Ljubljana
Beethovnova ulica 4/I.
Telefon 35-10

Sodna razprava o prihovskih dogodkih

Dne 8. junija t. l. je g. Peter Živković, predsednik JNS, prišel z nekaterimi pristaši svoje stranke iz Ljutomera čez Sv. Lenart v Maribor. Tu je bil popoldne v veliki dvorani hotela »Orel« sestanek strankarskih zaupnikov. Med zborovanjem so na hotel navalili demonstranti, med njimi tudi ljubljanski akademiki, in razbili vse šipe na oknih. Šele policiji se je posrečilo, da jih je potisnila nazaj. Medtem se je pa zbrala večja skupina pristašev JNS in se s tovornim avtomobilom odpeljala proti Prihovi. Tam je v gozdu počakala avtobus z ljubljanskimi akademiki. Skupina je začela avtobus obmetavati s kamenjem, tako da je šofer ustavil. Akademiki so izstopili. Nastal je splošen pretep, ki ga je akademik Rudolf Dolinar plačal z življenjem.

Pretekli teden se je o teh prihovskih dogodkih vršila pred malim senatom okrožnega sodišča v Celju obravnava proti napadalcem. Zanjo je vladalo veliko zanimanje. Sodišče je imelo predvsem rešiti vprašanje, ali je bilo zakrivljeno dejanje dogovorjeno. Po presoji dokaznega gradiva se sodišče ni moglo prepričati, da bi obtoženci že v Mariboru mogli vedeti, da se pripravlja tak napad. Pri tem je upoštevalo zlasti okoliščine, da ni dokazano, da bi do svojega odhoda obtoženci točno vedeli, kdaj in v kateri smeri bodo akademiki odhajali iz Maribora. Zato smatra sodišče, da so šli obtoženci iz Maribora le kot izvidniško in zaščitno spremstvo prireditelјev shodov JNS v Konjice in v Celje.

Po tridnevni razpravi je sodišče izmed 21 obtožencev obsodilo Viktorja Dugino kot neposrednega krivca Dolinarjeve smrti na 3 leta ječe in na 3 leta izgube častnih državljanskih pravic, Slavka Rejo na 5 mesecev in Viktorja Paravana na 4 mesece strogega zapora. Dvanajst obtožencev je obsojenih pogojno, ostali so oproščeni. Vse pogojno obsojene je sodišče takoj izpustilo na svobodo. Slavku Reji je sodišče dovolilo trimesečen, Viktorju Paravanu pa dvomesečen odlog kazni.

—o—

■ **Naš trgovinski promet z Nizozemsko** je lelos znatno poskočil. Naglo povečanje izvoza v Nizozemsko je v veliki meri pripisati uvedbi uvoznega nadzorstva.

■ **Ker se ni mogel rešiti bolh,** je kmet Djoka Faradžić v Pakijah blizu Ljubuškega (Hercegovina) zažgal hišo. Djoka je namreč vzel na prenočišče neke tujce, ki so mu v zahvalo pustili bolhe in te nadlege se nikakor ni mogel odkrižati. Zato je v izbi zažgal vso slamo. Na srečo so še o pravem času prihiteli na pomoč sosedje, sicer bi bila hiša pogorela do tal.

Izjava predsednika dr. Stojadinovića

Nadaljevanje s 1. strani

minij v prvi kalup. Po otvoritvi je bil banket, prirejen na čast mnogim gostom. Tu je kot tretji govornik govoril tudi predsednik vlade dr. Stojadinović. Med drugim je izjavil:

»Posebno milo mi je, da pričenjam svoj poletni dopust s to lepo svečanostjo. Mislim, da mi boste ta moj ma odmor privoščili vsi, kajti nikoli bolj kakor zadnje dni sem moral prestati težak boj. Bil je težak, kajti bojevati sem se moral proti dvema nasprotnikoma: proti zablodi in proti strasti. Velika zabloda je bila v tem, ker so mnogi domnevali, da bo po konkordatu v čemerkoli oškodovana srbska pravoslavna cerkev. To zablodo je nalašč krepila strast naših političnih nasprotnikov in tako spremenila božji hram v areno politične borbe. S svojimi prijatelji se bom še nadalje trudil, da bodo vse po zakonu priznane vere zaščitene, in da ne bo nobena nad državo. Država in cerkev se morata na svojem področju podpirati in izpopolnjevati. To bo odslej vodilno načelo za moje delo. Med nami jugoslovanskimi državljani se mora iskreno spoštovati načelo: ‚Brat je mio, koje vere bio.' Le tako bomo lahko obranili verski mir in duhovno edinstvo Jugoslavije. Kraljevina Jugoslavija danes to od nas imperativno zahteva.«

Špansko-ruska drama v Parizu

Dve lepi manekenki in en sam knez

Kako je črnolasa Karmen prevzela plavolasi Nadji lepega princa

(ns-I) **Pariz**, julija.

»Gospodična Karmen, pokažite prosim ‚Spansko noč'!«

»Gospodična Nadja, pokažite prosim v naši najnovejši toaleti ‚Zasneženo stepo'!«

In tako gre venomer, od ure do ure, kakor v velikem čebelnjaku. Napovedovalka kliče imena čudovitih oblek in prav tako očarljive deklice jih med plesom kažejo damam v enem najelegantnejših pariških krojaških salonov v ulici Rue de la Paix. Krasna dekleta v najnovejših pariških kreacijah — dovolj paše za radovedne ženske oči. Nihče niti ne opazi dveh mladih deklet, ki stojita v temačnem oglu in se nič kaj prijazno ne pomenkujeta; večja, črnolasa, krepko preklinja v španščini, manjši, plavolaski, pa venomer uhajajo ruske grožnje iz ljubkih ust, toda njena razburjena tovarišica jih brzkone ne razume.

Karmen, prava hčerka juga, z ogljenočrnimi očmi in lasmi kakor vranje peruti, stoji razjarjena pred nežno plavolaso Nadjo, otožno Rusinjo, s sinjimi, zasanjanimi očmi in s peščenoplavimi kodri. Usoda je pripeljala ti dve tako različni dekleti v veliki pariški modni salon, kjer si služita kruh kot manekenki. Obedve sta lepi, obedve je iz domovine pregnala revolucija, toda skupna nesreča ju ni zbližala, temveč šele prav razdružila.

Nadja je svojim tovarišicam večkrat pripovedovala o svojih solnčnih otroških letih, ki jih je preživela v Petrogradu. Tamkaj je živela s svojimi starši v velikem gradu kakor prava princesa.

»Ah, kaj neki bi moj oče, ki je bil carjev adjutant, dejal o mojem poklicu!« je večkrat solznih oči vzkliknila med pripovedovanjem.

Njene tovarišice so jo rade poslušale, saj jih je njeno pripovedovanje vsaj za nekaj minut prestavilo v drug, čudovit svet. Toda Karmen, lepa Španka, jo je nekoč potrpljivo zavrnila:

»Sama baharija! Ako bi verjeli Rusom, potem bi bil vsak drugi med njimi princ, če ne še kaj več!«

Bleda ko zid ni Nadja vedela, kaj naj odgovori na to žalitev, posebno ker je Karmen še ponosno pristavila:

»Kaj pa mislite? Moj ded je bil literarni profesor Alfonza XIII., jaz moram pa vseeno tukaj služiti kot manekenka!«

DVE DEKLICI IN EN PRINC

Neko jutro je Nadja spet zaupala svojim tovarišicam, da je slučajno srečala preteklo noč v neki družbi svojega bratranca, kneza Ladislava.

»Že spet princ!« se je norčevala Karmen.

»Seveda, in še pravi princ!« se je odrezala to pot Nadja.

»Poznamo te prince! Umazan kozak z razmrščeno brado, z bodalom za pasom in z umazanimi škornji: tak je najbrže tvoj knez!« ni odnehala zavidna Španka.

Toda Nadja je bila preveč srečna, da bi se prepirala. Zanjo se je čez noč pričelo novo življenje. Zdaj jo je vsak večer čakal pred vrati njen sorodnik in izvoljenec princ Ladislav. Nekoč ga je slučajno opazila tudi Karmen; priznati je morala, da res ni nápak, saj ni imel ne brade ne umazanih škornjev. Videti je bilo, da ji je princ Ladislav celo všeč, in sicer tako zelo, da jo je Nadja nekaj dni po tem srečanju presenetila v princevem objemu.

OSVETA ZA UKRADENO LJUBEZEN

Drugo jutro je Nadja nič hudega ne slutečo Karmen poklicala v svojo sobo. Minuto pozneje so prestrašene manekenke začule kratek pok; brž so stekle v Nadjino sobo in zagledale Karmen na tleh v mlaki krvi...

Tudi ta ljubezen se je, kakor toliko drugih, končala pred sodiščem. Karmen sicer ni bila bogve kako hudo ranjena, ostala ji je le brazgotina na čelu in še njo je zakrila s koketnim kodrom. Toda Nadji še zmerom ni odpustila.

»Gospod predsednik,« je vzkliknila temperamentno, »le srečen slučaj mi je pomagal, da še živim. Nadja me je hotela ustreliti!«

»Ne,« se je branila obtoženka, »streljala sem, ne vedoč kaj počnem. Bila sem užaljena, ker mi je Karmen prevzela zaročenca.«

Naposled je stopil še Ladislav, velik, lep in svetlolas, pred svoji dve ljubezni. Nekam obotavljaje se je izjavil sodniku, da je on glavni krivec. Nekega večera se je seznanil s svojo rojakinjo in sorodnico, in se pri priči zaljubil vanjo. Ko je pa pozneje zagledal in spoznal Karmen, je takoj vedel, da bo zmerom ljubil samo njo. Moral je zapustiti Nadjo in vzljubiti Karmen.

»O n a bo knežna,« je končal svoj zagovor, kajti Ladislav je res pravi ruski knez, ki je v revoluciji pribežal pred boljševiki na Francosko.

Sodnik je Nadjo obsodil na leto dni zapora, toda samo pogojno. Uboga mala Rusinja ni niti poslušala predsednikovih besed; z objokanimi, otožnimi očmi je strmela za svojim nekdanjim zaročencem, ki je njeno lepo tovarišico prijel pod roko in odšel z njo iz dvorane...

Kihnil je — in umrl

(nd-X) **Baden**, julija. Pregovor ‚Ne vemo ne ure ne dneva' se je spet uresničil te dni ob nenavadni smrti badenskega trgovca Rudolfa Schenka. Ondan se je trgovec bril, pri tem ga je pa nekaj zaščegetalo v nosu in moral je kihniti. V istem trenutku se je zgrudil na tla in omedlel. Hoteli so ga prepeljati v bolnišnico, toda nesrečni trgovec je med prevozom umrl.

Pozneje je zdravnik ugotovil, da je Schenku pri kihanju počila v možganih drobna žilica, možgani so otrpnili in povzročili takojšnjo smrt.

Vso noč je spal v postelji s strupeno kačo

r(—Č) **Delhi**, julija.

Znani angleški raziskovalec John Sowter je truden dospel s svojo odpravo v neko majhno indijsko vas, da bi tamkaj prenočil. Poglavar mu je ponudil svojo posteljo in raziskovalec je kmalu sladko zaspal.

Zdajci se je pa prebudil in začutil na nogah nekaj ledenega. Hkratu se je zavedel, da je v postelji kača. Od strahu je skoraj okamenel. Ležal je nepremično, kajti vedel je, da ga bo kača že pri najmanjšem gibu razdražena pičila. Medtem se je plazilka počasi premikala po njegovem toplem telesu, dokler mu ni končno prilezla na prsi. Tu se je zvila v svitek in zaspala. Ker se je Sowter bal, da se ne bi v spanju premaknil, je ves čas bdel in z odprtimi očmi pričakoval nadaljnjih dogodkov.

Šele ko se je začelo svitati, se je kobra premaknila in iztegnila glavo prav do njegovega vratu. Sowter se je tako prestrašil, da je omedlel.

Zjutraj ko je sluga stopil v njegovo sobo, je sedel raziskovalec na postelji in se smejal ko norec. Takoj so ga naložili na nosilnice in ga odnesli v najbližjo bolnišnico na zdravljenje živcev.

Ko si je nekoliko opomogel, je v zmedenih besedah popisal doživljaj svojim spremljevalcem. Le-ti niso vedeli, ali je stvar resnična, ali se je pa Sowterju le sanjalo. Hoteli so se pa le prepričati, kaj je raziskovalec doživel, in zato so naslednjo noč s puškami v rokah prežali v isti sobi. Kača je spet prišla; tedaj so v gluho noč počili streli in kobra je obležala mrtva na tleh.

(»Morgen«, Dunaj)

Anglija anektira Južni tečaj

(f-I) **London**, julija. »Avstralski antarktični teritorij« se bo imenovalo ogromno ozemlje, ki si ga bo prisvojil, kakor poročajo angleški listi, britanski imperij. Aneksijo bodo izvršili s posredovanjem Avstralije. Avstralija bo vse ozemlje in vse vodovje južno od 60. širinske stopinje med 160. in 45. poldnevnikom vzhodne dolžine proglasila za svojo posest — in prav gotovo se ne bo nobena država na svetu obregnila ob to proklamacijo.

Podaniki Velike Britanije bodo tam zlasti kiti in morski sloni. V teh krajih je izredno mrzlo podnebje, in je ta pas po pravici šteti med najbolj divje na zemlji. Toda Velika Britanija si ga hoče prisvojiti zaradi tega, ker so njeni največji možje, Scott, Shackleton in Mawson kot polarni raziskovalci prav tam izvršili premnoga junaštva. Zlasti je pa aneksija gospodarskega pomena za Avstralijo, ker je vodovje južno od 60. širinske stopinje silno bogato s kiti.

Življenjske razmere, ki čakajo zdaj podjetnih ljudi, niso nič kaj privlačne. Tam divjajo grozovite snežne vihre in viharji, ki dosežejo včasih hitrost do 150 km na uro. In vendar je poleti v bližini Južnega tečaja moč solnčnih žarkov tolikšna, da se človek lahko brez skrbi solnči na prostem in utegne dobiti celo solnčarico.

Ameriškim ‚otroškim zakonom' bo odklenkalo

(ni-I) **Washington**, julija. Ameriški parlament se bo kmalu pričel baviti z reformo ameriškega zakonskega prava. Zdaj so namreč v mnogih zveznih državah v veljavi razni nedosledni zakoni. Sodna komisija, ki so jo sestavili prav zaradi te reforme, je pregledala zakonike raznih zveznih držav in ugotovila, da je v devetih državah najnižja meja za poroko: za dečke 14 let, za deklice pa celo 12 let. V 39 državah Združenih držav se giblje ta meja pri dečkih med 16 in 18 leti, pri deklicah pa med 14 in 16 leti. Le država New Hampshire ima zakon, ki določa, da se moški ne smejo poročiti pred izpolnjenim 20. letom in ženske ne pred 18. letom.

Najprej bodo zakonodajne oblasti določile enotno starostno mejo za sklepanje zakonov. ‚Otroški zakoni', ki jih dovoljuje 9 zveznih držav, ne ustrezajo več današnjim nravstvenim nazorom. V bodoče otroci ne bodo smeli več sami lahkomiselno sklepati zakone, poročili se bodo lahko le z dovoljenjem staršev ali varuhov.

Obenem s to reformo bo sodna komisija sestavila tudi enoten ločitveni zakonik.

Najelegantnejše ženske

(n) **Pariz**, julija. Gospodje v najdražjih pariških modnih salonih dobro vedo, katere dame na svetu so najbolj elegantno oblečene. Vsako leto pa razpišejo med seboj še posebno nagradno tekmovanje z vprašanjem, katerim damam so tisto leto naredili najlepše obleke.

Letos so soglasno spoznali za kraljico elegance vojvodinjo Windsorsko. Vojvodinja je namreč pred svojo poroko v Parizu kupila sto prekrasnih oblek in štirideset najnovejših klobukov. Na drugem mestu je princesa Karam Kapurthalska (Indija), za njo pa pride vojvodinja Kentska, najelegantnejša dama na Angleškem, kar tudi ni kar si bodi. Četrto mesto v tem nenavadnem tekmovanju je dobila lanska zmagovalka mrs. Harrison Williamsova. Za njo prideta Američanka Martinez de Nozova in najelegantnejša Francozinja Aga-Kanova, ki se je poročila z indijskim princem Ago-Kanom.

K izbrano oblečenim damam prištevajo tudi holandsko baronico pl. Kriegerjevo, baronico Rotschildovo, dalje lepo Američanko, ženo newyorškega gledališkega ravnatelja Millerja, in princeso Jano Poniatowsko, rojeno Mehičanko. Teh deset dam je v preteklem letu izdalo za svoje obleke več kakor pol milijona dolarjev (20 milijonov din)...

Poročiti se je zdrvo

(nZ-X) **Newyork**, julija. V Newyorku so te dni izdali prvo svetovno statistiko o zakonih. V njej beremo, da se je najmanj ljudi zadnja leta poročilo na Bolgarskem, v Nemčiji, v Italiji, v Luksemburški in v Švici.

Največ novih zakonov so pa prav v teh letih sklenili na Japonskem, na Švedskem in na Avstrijskem.

Sestavljalci te statistike so se hoteli tudi prepričati, ali so bolj zdravi samski ali poročeni ljudje. Izkazalo se je, da so poročeni ljudje bolj odporni za vse mogoče bolezni, saj povprečno umre na 100.000 ljudi 1218 samskih in samo 855 poročenih moških.

Beračica — bogatinka

(ne-I) **Genova**, julija. Tukajšnja policija je te dni zaprla sedemdesetletno beračico Luigio Michelonijevo, ki je že tridesetkrat stala pred sodniki zaradi beračenja.

Toda stara ženica je znala zmerom tako pretresljivo opisati svoj obup in svoje bedno življenje, da so jo sodniki vselej iz usmiljenja oprostili. To pot so pa detektivi slučajno preiskali njeno stanovanje, in glej: v svoje veliko začudenje so pri prebrisani starki našli dve hranilni knjižici na 60.000 lir in še tri vreče, polne zlatega, srebrnega in niklastega denarja, v vrednosti 150 tisoč lir.

Zdaj se bo morala beračica še enaintridesetič zagovarjati pred sodnikom, toda brzkone ji bo to pot bolj trda predla.

»Srečno pot!«

(nz-K) **Praga**, avgusta. Neki potovalec je napisal v »Prager-Tagblattu«, kaj je doživel, ko se je odpravljal na počitnice.

»Tole sem videl, ko sem se ondan peljal iz Prage. Blizu Wilsonove postaje je izstopil starejši gospod iz cestne železnice. Sprevodnik mu je pomagal, mu podal kovčeg in prijazno voščil: »Srečno pot na počitnice!« Videl sem, kako dobro je delo to ljubeznivo voščilo staremu gospodu.

ŽENA ljubi močnega moža.

MOŽ normalno ženo brez nervoznih muh in živčnih napadov.

ŠEF pa zdravega uradnika.

Zahtevajte s kratko karto prospekte od

UPRAVE

RADENSKEGA ZDRAVILNEGA KOPALIŠČA SLATINA RADENCI (pri Mariboru)

Taka majhna dobrosrčnost in iskrenost se zdi potovalcu, ki se pelje na počitnice, pač najboljši začetek lepih, prostih dni. Ako je sprevodnik vselej tako vljuden, ima za tujski promet gotovo več zaslug kakor še tako lepi in pisani tujskoreklamni lepaki.

Pariška razstava mu je vrnila 20 let izgubljeno ženo

(nb-b) **Pariz**, avgusta. Ondan je neki François Lejean pripovedoval v vlaku Le Havre—Pariz svojim sopotnikom o prigodah, ki jih je doživel v svojem razburkanem življenju. Po dvajsetletni odsotnosti se je vračal v Pariz, hoteč si ogledati svetovno razstavo. V vojni je namreč služil pri mornarici in je v neki bitki izgubil desno roko. Čeprav je prej živel v Parizu srečno in zadovoljno, se tako pohabljen ni maral vrniti k staršem in mladi ženi, misleč da jim bo samo v nadlego.

Ko je spet zavladal mir, se je po dolgem potovanju križem po svetu ustavil v Tokiu, kjer je dobil službo v neki slaščičarni. Z leti si je toliko prihranil, da je sam odprl slaščičarno. Čas je tekel, François se je sicer precej vživel v novo življenje, vendar pa ni mogel pozabiti ljubljene žene. Pisal je torej v Pariz, toda odgovorili so mu, da so njegovi starši umrli, žena se je pa preselila, a nihče ni vedel, kam. François se je vdal v svojo usodo in ni več povpraševal.

Letos si je pa silno zaželel, da bi po toliko letih spet videl Pariz; njegovo hrepenenje so še podžigali pestri lepaki, ki so tudi na Japonskem vabili tujce na pariško razstavo. Zaradi velikega popusta na železnicah se je François odločil, da se popelje v Pariz. Nekje na dnu srca je še zmerom upal, da bo tamkaj našel svojo ženo. Toda zaman. Nihče je ni poznal, njuni znanci so bili že vsi pomrli, ali so se pa preselili v druge kraje.

Lejean si je moral sam ogledovati razstavo. Lepega dne mu je bilo pa tavanja po paviljonih dovolj in je zavil v neko restavracijo na majhno okrepčilo. Tamkaj je pri sosednji mizi opazil nekam znano mu damo. Pozorneje jo je pogledal, in glej: spoznal je v njej — svojo ženo. Tudi ona ga je spoznala in med smehom in solzami sta se zakonca po dvajsetletni ločitvi prvič objela. Pavlina Lejeanova je svojemu možu povedala, da živi v Marseillu, kjer ima cvetličarno. Tudi ona je bila odpotovala na razstavo s skrito željo, da bo morda tamkaj srečala svojega izgubljenega moža...

Sinji poletni klobuček

Novela. — Napisala C. Paolini-Ferrarova

»Res rada bi vedela,« je prhnila ljubka, jezična Iza v svojo večjo sestro Julijo, »zakaj so že vse tvoje prijateljice zaročene ali poročene, samo ti še ne! Povrh tega si še čedna; najbrže si preveč boječa, Julija!«

»Seveda taka nisem kakor ti, ki hočeš s petnajstimi leti vse uspehe požeti!«

»Ah kaj, moderna sem pač,« in Iza je z lagotno kretnjo vrgla ljubko obleko na svojo nežno, vitko postavico.

»Zakaj se pa na primer ne pelješ jutri v Milano k teti Veri, ki te je gotovo že desetkrat povabila? Morala bi več zahajati v družbo!«

»Kaj boš pa ti jutri počela, neugnanka mala?«

»Šla bom h Gabrieli; oče je tako odpotoval, Marjeta ima jutri prosto, torej tudi tebi ne kaže drugo, kakor da jo mahneš v Milano! Menda ne misliš sedeti doma?«

»Kaj naj pa oblečem?«

»Ono sinjo poletno obleko od lanskega leta, ki se ti tako čudovito poda! Obleci jo takoj, za poskušnjo!«

Kakor vselej, je morala Julija popustiti. Smuknila je torej v sinjo obleko, postala ji je sicer nekoliko prehlapna, toda to napakico je hitro odpravila z dvema gubama v krilu. Nežna sinjina je res lepo podčrtavala resni pogled Julijinih velikih, temnosinjih oči in venec valovitih kostanjevih las okrog drobcenega, svetlega obrazka.

»A klobuk? Kateri klobuk naj vzamem k tej obleki?«

»Lanskega gotovo ne, ta je namreč letos nemogoč!« je brez ovinkov odločila Iza.

Lepo, Iza res zmerom brž postreže z dobrim svetom, toda to pot je zadeva bolj zapletena. Kje naj dobi dovolj denarja za nov klobuk? Oče je res pustil nekaj denarja, dovolj za deset novih klobukov, toda izročil ga je Marjeti za gospodinjstvo, le trideset lir je priložil za Julijino zasebno uporabo.

»Trideset lir, no lep kavalir je naš očka!« je zaničljivo vzkliknila Iza, užaljena, da jo oče zaradi njene mladosti pri denarnih zadevah sploh ne vpošteva.

Julija se je zdajci spomnila šestdesetih lir, ki jih je prihranila v prejšnjem mesecu. Šestdeset lir, to je menda dovolj za čeden poletni klobuk. Sestri sta se takoj odpravili kupovat. Res sta kmalu v neki manjši trgovini staknili ljubek sinji klobuk, ki se je zdel kakor nalašč ustvarjen za Julijo.

Drobna sinja slama, temnejši baržunasti trak in šopek poletnih cvetic, vse to je tako ugajalo Juliji, da je brez obotavljanja odrinila zanj prihranjenih šestdeset lir.

Drugi dan je Julija ponosno sedela v oblazinjenem sedežu brzovlaka Rim—Milano, sem in tja ji je ušel pogled na sinjo obleko in na dolga baržunasta trakova, ki sta ji padala s klobuka na ramena. O, kako ji je bilo vse všeč: hitrost vlaka, mehkoba sedežev in sinja obleka, najbolj pa novi, sinji klobuk. Morda bo lahko že jutri na videz vnemarno pripovedovala norčavi sestri: »Na prvi pogled se je zaljubil vame...«

Za zdaj še ni bilo te nevarnosti, saj je sedel njej nasproti le starejši gospod, ki je tako vztrajno strmel v svoj časopis, da ni našel občudujočega pogleda za ubogo Julijo. Zraven njega sta sicer kramljala še dva mlajša gospoda, toda njiju so bolj zanimale žitne cene kakor njen novi klobuk. Julija se je vdala v svojo usodo; zagledala se je skozi okno, saj so bili bujni, zeleni travniki, posuti z rdečimi makovimi glavicami, gotovo zanimivejši kakor njeni dolgočasni sopotniki. Zrak, ki ji je ob hitrosti električnega vlaka vel v obraz, se ji je zdel tako čist in svež kakor oster planinski veter...

Zdajci je pa Julija prestrašeno vzkliknila: v nasprotni smeri je privozil vlak, močan prepih je nenadejano zgrabil njen novi klobuk, ga prešerno zavihtel nad njeno glavo in odnesel bogve kam... Prekrasni sinji klobuk, ki je stal šestdeset lir! Julijo je nekaj stisnilo v grlu. No, zdaj ima dovolj snovi za pripovedovanje! Doživela je pustolovščino, toda nekoliko drugačno, kakor si jo je v svojih sanjah zamišljala! Njena prijateljica Hilda je lansko leto na vlaku dobila moža, ona, Julija pa menda potuje zato, da izgubi svoj najlepši klobuk...

V Milanu je brž pograbila vrečico s sladkorčki, ki jih je prinesla tetki, in v zadregi, ker je bila gologlava, je zavila k izhodu. Toda takrat ji je na vagonski stopnici zastalo srce: pred seboj je zagledala dekle, ki je imelo na glavi njen klobuk. Prav gotovo je to n j e n klobuk, njen sinji klobuk z baržunastim trakom in šopkom poletnih cvetlic. Razburjenje je opogumilo Julijo, skočila je k deklici in vzkliknila:

»Oprostite, toda ta kobuk je moj!«

»Kaj pravite?« Deklica se je sunkovito obrnila in premerila Julijo s sovražnim pogledom od nog do glave. Julija zdaj ni več dvomila o pristnosti sinjega klobuka, toda dekličine črne oči so strmele vanjo tako globoko in otožno, da jo je na lepem minil ves pogum.

»Gospodična...« je zajecljala preplašeno.

Takrat je pa stopil k deklicama visok, stasit mladenič, ogorelega obraza:

»Ali je res ta klobuk vaš?« se je obrnil k Juliji.

»Da,« je dahnila komaj slišno in zardela do ušes, »veter mi ga je odnesel,« je obžalujoče pristavila.

»Res, res, vsi smo priče,« se je tedaj vmešal eden izmed trgovcev z žitom.

»Potem pa oprostite!« Zdaj je zardel mladi gospod. »Sedel sem sam v oddelku, kar mi prileti skozi okno v naročje nekaj sinjega, mehkega — kakor velik metulj. Bil je tale klobuk. Vzel sem ga in odšel z njim v sosednji oddelek, toda tam sta bili samo dve nuni, ki gotovo nista izgubili klobuka. Sosednji vagon je imel samo oddelke tretjega razreda in tamkaj je sedela ta gospodična, čisto sama!« Pokazal je na novo lastnico Julijinega klobuka. »Rekel sem ji, da ji bom nekaj podaril, in posadil sem ji na glavo klobuk; imenitno se ji poda. Ali se vam ne zdi?«

Julija je pozorneje pogledala deklico in morala je priznati, da ima mladenič prav. Tujka je imela le skromno platneno obleko, toda s sinjim klobukom na svetlih kodrih je bila bolj podobna nežnemu pomladnemu dihu kakor skromnemu mestnemu dekletu.

Nadaljevanje na 8. strani

Deseti brat

Ljubezenska povest v verzih po Jurčičevem romanu

V sedanji čas postavil in v stihe prelil
Ivan Rob

XIII.

A Benjamin — trgovec zviti —
nestanovitnost žensk pozna.
Ni hotel prej v Pariz oditi,
dokler si ni priskrbel psa.
In v svakinji ga mož je našel.
Sedaj na nas vse tri preži.
Lastnost ima začuda smešno:
močnó se sončnih peg boji.
Tako na nas zdaj budno pazi,
da kdo morale ne pogazi.

XIV.

Ljubezni vendar stanovitne
na poti nič ne zadrži,
ne sile skrite, prvobitne,
ne druge zemeljske stvari.
Tako sem Manico v samoti
zasačil v senci gostih vej.
Igrala nisva slepih miši,
kot sva pri Jurčiču jih prej.
Prisotnost sem duha izgubil,
jo — meni, tebi nič — zasnubil.

XV.

Bilà seveda je v zadregi,
ni rekla ne, ni rekla da.
Le to iz njenih ust sem zvedel,
da še pomisleke ima,
da oče vsak dan vanjo sili,
naj z Marjanom se poroči,
da ona ga ne mara, pravi
in še tako svetuje mi:
filozofijo naj pustim,
naj doktorat si priskrbim.

XVI.

Zato te prosim, dragi Ivan,
svetuj mi, kaj naj zdaj počnem!
Slovo naj dam filozofiji,
na pravo naj se mar oprem?
Mendà bo res tako najbolje.
Filozofija naj gre spat,
veselja zanjo ni, ne volje,
mi ius bo dal prej doktorat.
Pozdravljen. Pa, da ne pozabim:
na Slemenice te povabim!

OSMO POGLAVJE

Moj odgovor Kvasu

Tebe in mene ga je sram.

Fr. Prešeren.

I.

Predragi Lovre! Tvoje pismo
me našlo je pod Tivoli.
Da krizo si prebolel, pišeš?
To me seveda veseli;
ne veselé me pa nazori,
ne tvoj pogled povsem zgrešen.
Razgled je tvoj začuda boren,
in poleg tega — nebogljen.
Povsod te vodi športna fraza.
Zakaj si krinko snel z obraza?!

II.

Junak si mojega romana,
zato mi, veš, vseeno ni,
kako podoba bo sklesana,
ki si pod njo podpisan ti.
Iz Jurčičeve mevže hotel
zgraditi sem te v klen značaj,
a ti si javno me blamiral,
zato pa, dragi Lovre, znaj:
nič več ne bom te protežiral,
za te ničesar več riskiral.

Doživljaji za zeleno mizo

Jasnovidčeva skrivnost

Čudaški ruski profesor, ki je s svojim „sistemom" priigral milijone in napovedal svojo nasilno smrt

Eden najskrivnostnejših poklicnih igralcev, ki so si v Monte-Carlu res nabrali polne žepe denarja, je bil gotovo profesor Vladimir Z. Okrog tega moža, ki je v eni sami noči priigral trideset milijonov frankov, se je spletlo nešteto legend, toda skrivnost njegove igre in njegovega uspeha je še zmerom zavita v temo. Ali je bil profesor Vladimir res jasnovidec, ali pa samo poklicen igralec s pravljično srečo, o tem ne ve nihče nič določnega povedati. Svojo skrivnost je čudaški ruski profesor odnesel s seboj v grob...

Astrahanski profesor

Nekega dne se je pojavil v Monte-Carlu visok, koščen Rus, čigar bledi obraz so čudno poživljali košati brki in nasršene črne obrvi. Oblačil se je vnemarno, skoraj površno, nastopal je pa nepriseljeno in gospodovalno. V hotelu se je vpisal kot profesor iz Astrahana, toda še danes nihče ne ve, ali je bil zdravnik ali samo kakšen drugačen učenjak.

V kazini si je takoj izbral svojo igralno mizo, zavil k njej z dolgimi, trdimi koraki, sédel, potegnil iz žepa veliko uro in jo položil predse. Nepremično je sedel na svojem stolu in napeto opazoval igro, še bolj pa igralce. Vsem, ki so ga opazili, se je zdel kakor previden začetnik, ki premišlja, ali je vredno tvegati denar za tako nestalno srečo.

Kmalu se mu je približal kazinski uslužbenec, hoteč ga seznaniti z raznimi igralskimi pravili in triki. Profesor ga je pa brž z osorno kretnjo odslovil. S težavo je vzel iz žepa nekaj žetonov, jih povrtel med prsti in jih previdno spet spravil nazaj, napeto opazovaje počasno premikanje malega kazalca na svoji uri...

Točno trinajst minut po enajsti uri je pa profesor sunkovito segel v žep in vrgel na mizo nenavadno visok vložek. Med njegovimi soigralci je zašumelo in že je krupjé z elegantno kretnjo porinil pred tujca majhno premoženje. Rus je denar malomarno stlačil v žep in takoj stavil na isto številko. Spet je zadel, toda tisti večer ni nič več stavil. Skrbno je prešteł in spravil priigrani denar, obsedel na svojem sedežu in kakor prej zaverovano strmel v igro in igralce.

Čudak

Profesor Vladimir pa ni maral takoj drugi dan spet poskušati svojo srečo in tako so ga zaman pričakovali igralci v kazinu. Prišel je šele čez dva meseca, čeprav je ves ta čas živel v Monte-Carlu. Ljudje so marsikaj napletli o njegovem samotarskem življenju... Na njegovi osebi je bilo nekaj, kar je sililo radovedneže, da so mu posvečali več pozornosti kakor kakemu drugemu igralcu, ki je tudi koj prvo noč priigral celo premoženje.

Profesor Z. je živel v majhnem, skromnem hotelu; spal je do opoldne, ponoči se je pa do polnoči sprehajal ob morski obali. V njegovi sobi je vladal neverjeten, a vendar zanimiv nered: po mizah in stolih so bili razprostrti veliki nebesni zemljevidi, ob njih so se kupičile astrološke knjige in čudne razpredelnice s kabalističnimi znaki; hotelskim uslužbencem je bil strogo prepovedan vstop v njegovo sobo. Včasih je skoraj ves dan spal, drugič se je pa spet ure in ure sprehajal ob obali in zamišljeno strmel v morje. Njegovo skrivnostno vedenje je radovednost v ljudeh še podžigalo.

Ko je skrivnostni Rus lepega večera spet stopil v igranico, je zašumelo po vsej dvorani. Nedvomno si je bil sestavil poseben sistem, kako bo prišel ruleti do živega. Nekateri igralci so hoteli čudaškega moža nadzorovati in opazovati, to pa ni bilo lahko, saj je profesor vsak radoveden pogled takoj zavrnil s srepimi, mežikajočimi očmi. Tisti večer je profesor petkrat dobil in dvakrat izgubil. Prav tako mirno, kakor pred dvema mesecema je spravil denar v žep in izginil.

Fantastične govorice

V nekaj mesecih je profesor Z. ‚olajšal' kazinsko igralnico za lepe milijončke. Igral je vselej z nenavadnim mirom in gotovostjo in res je le redkokdaj izgubil. Marsikateri poklicni igralec mu je ponudil polovico svojega dobička, ako mu izda svoj sistem. Profesor Z. pa ni maral o tem ničesar slišati, prav tako tudi ni rad videl, da bi še kdo drug stavil na isto številko kakor on, zato je vselej šele v zadnjem trenutku, preden je krupjé zaklical: »Rien ne va plus« z bliskovito naglico vrgel svoj vložek na mizo.

Okrog čudaškega učenjaka in njegove igre so se naposled pričele širiti vse mogoče neverjetne govorice, ki so si bile podobne pač samo v tem, da so bile vse bolj ali manj fantastične in brez prave podlage. Tako so ljudje trdovratno govorili, da plačuje profesorja igralnica in sicer zato, da bi s svojo igro zmedel razne poklicne igralce in dvignil v ljudeh veselje do igranja. Te govorice so že zategadelj docela neosnovane in nesmiselne, ker živa duša ne more vedeti, kam bo kdaj padla kroglica, saj ni za to matematičnih ne fizikalnih pravil.

Nasprotno; profesor je kazinskemu ravnatelju zadajal s svojo večno srečo hude skrbi. Vodstvo kazine se je celo na posebnih sejah večkrat posvetovalo, pod kakšno pretvezo bi mu prepovedali igranje. Ako bi ti gospodje slutili, kakšno vlogo igra čudni tujec v svojem zasebnem življenju in zunaj Monte-Carla, bi se lahko vsaj za nekaj časa iznebili neprijetnega igralca. Profesor je pa vzlic vsem govoricam in sejam pridno dobival in kmalu je zaslovel kot najznačilnejša osebnost med igralskimi svojevrstneži, ki jih v Monte-Carlu kar mrgoli.

Katastrofa banke

Poznojesenski večer v igralnici. Profesor Z. se je zdel igralcem prvikrat v dolgih letih nenavadno nervozen in nemiren. Stavil je ogromne vsote, izgubil le malo iger in kup bankovcev pred njim je kar vidno naraščal. Okrog polnoči je pa profesor odigral eno najredkejših serij: krogla se je enajstkrat ustavila na isti številki! Profesor je moral to slutiti, ker je venomer stavil le nanjo. Naposled je v banki zmanjkalo denarja, čudni tujec je torej docela osušil banko. Po stari navadi so za tisti večer pogrnili njegovo mizo z žalnim prtom. Profesor je bil priigral v enem samem večeru trideset milijonov frankov, toda prvikrat je vstal ves bled in nemiren...

Ali je čudaški profesor res ‚videl' vnaprej marsikaj, kar drugi smrtniki niti slutili niso? Mnogi njegovi znanci razlagajo njegove neverjetne uspehe samo s srečnimi slučaji in z izvrstnim igralskim talentom, ki je naposled tudi poseben naraven dar... Majhna prigoda v eni noči, ko je skrivnostni Rus osušil banko, je morala pripraviti do razmišljanja še tako nejevernega Tomaža; profesor je namreč ob tri četrt na eno ponoči poklical po telefonu svojega starega znanca in rojaka, bankirja neke manjše banke, po kateri je pošiljal svoj denar v tujino, in mu razburjeno naročil, naj takoj prevzame in vknjiži trideset milijonov. »Jutri bom že mrtev,« je še razburjeno dejal, »in želim, da bodo vse denarne zadeve v popolnem redu.«

Srečanje s smrtjo

Zjutraj, še v mraku, je čudaškega profesorja na cesti napadel neki mladenič. Po kratkem in burnem razgovoru je elegantno oblečeni tujec zabodel profesorja z nožem naravnost v srce... Morilec je brez upiranja priznal ob umirajoči žrtvi svoje dejanje, izgovarjal se je le s tem, da je prejšnjo noč zaigral v igralnici vse svoje premoženje, zato ga je obšlo tem blaznejše sovraštvo do profesorja, ki je isto noč toliko priigral. Sodniki nikoli niso mogli dognati, ali je skrivnostni tujec umoril profesorja premišljeno, ali samo pod vplivom trenutne jeze.

Profesor je torej tudi svojo smrt natanko napovedal, zato so začeli verovati v njegove čudne zmožnosti celo največji dvomljivci. Preiskava o njegovi smrti je pa odkrila tudi še neko drugo skrivnost njegovega čudaškega življenja: profesor je bil namreč v službi neke zarotniške politične skupine; prodal se ji je bil z dušo in telesom, zanjo je delal in zanjo igral. Njej je žrtvoval svoje noči in vse ogromne vsote, ki jih je priigral v teh letih v igralnici v Monte-Carlu.

V profesorjevem stanovanju so pa našli samo nekaj velikih kovčegov, polnih astroloških knjig in ostankov za oblastva veledragocene šifrirane korespondence.

(n)

Vljudnost nad vse!

Madžarski napisal
M. Erdödy

Madžarski davčni uradniki so dobili okrožnico, da morajo biti v uradnem občevanju z davkoplačevalci kar se da vljudni.

Davkoplačevalka (starejša dama, vstopi): Dober dan.

Davčni uradnik: Izvolite sesti, milostljiva gospa.

Davkoplačevalka (sede. Opazuje uradnika. Zadovoljno pokima): Poziv sem dobila.

Davčni uradnik (ljubeznivo): Ali kadite, milostljiva gospa? Ali vam smem ponuditi cigareto? Kar se tiče poziva... nu, o tem se imava še čas pomeniti. Zelo, zelo ste mi simpatični, milostljiva.

Davkoplačevalka (vsa ganjena od sreče): Simpatija bo najbrž obojestranska.

Davčni uradnik (gleda v spise): Koliko časa je milostljiva že vdova?

Davkoplačevalka (z vzdihom): Že tri leta.

Davčni uradnik (sočutno): Čas zaceli tudi najgloblje rane, milostljiva.

Davkoplačevalka (vsa vesela): Ali ste tudi vi vdovec?

Davčni uradnik: Na žalost samo ločenec.

Davkoplačevalka: Zakaj pravite na žalost?

Davčni uradnik: Ker je možu veliko lažje biti vdovec.

Davkoplačevalka: Zakaj?

Davčni uradnik: Ker vdovcu pač ni treba plačevati vzdrževalnine.

Davkoplačevalka: Poročite se s kako bogatinko, potem se pa poravnajte s svojo ločeno gospo.

Davčni uradnik: Hvala vam za dobri nasvet, milostljiva gospa.

Davkoplačevalka (zase): Ta človek je zatreskan vame. Ljubezen na prvi pogled! Kdo bi si bil mislil, da bom prav v davčnem uradu našla svojo srečo. (Uradniku): Prosim, v davčni prijavi sem marsikaj zamolčala. Moje premoženje je namreč...

Davčni uradnik (ji navdušeno skoči v besedo): Tak ste premožni?

Davkoplačevalka: Seveda! Lahko mi verjamete, da se tistemu, ki se bo poročil z menoj, ne bo slabo godilo...

Davčni uradnik (vstane): Predraga gospa, ostalo bo uredila komisija. Srečen sem, da vam bomo na podlagi vaše odkritosrčne izpovedi davek lahko znatno povišali.

Davkoplačevalka (omedli).

Humor

Uradna vljudnost

Neka šiljonosa dama zabuhlega obraza pride v pisarno in želi govoriti s šefom. Najmlajši uradnik sporoči njeno željo ravnatelju.

»Ali je lepa?« vpraša ravnatelj.

»Da, zelo lepa je!«

»Prosim, naj vstopi!«

Ko je dama spet odšla, se šef hudomušno obregne ob mladega uradnika: »Takimle pravite vi: zelo lepa?«

»Mislil sem, da je vaša žena!« je v zadregi zamrmral mladi mož.

»Zadeli ste!« je še hudomušneje menil ravnatelj.

Stara znanca

Stiskača boli želodec. Odide k zdravniku in čaka v čakalnici. Previdno povpraša soseda: »Koliko pa zahteva profesor za pregled?«

»Sto dinarjev za prvi pregled, petdeset pa za vsakega nadaljnjega!« mu odgovori mož, ki je bil očitno že star profesorjev pacient.

Stiskač se prihuljeno nasmehne. Ko pride na vrsto, prestopi prag profesorjeve ordinacije z besedami: »Pozdravljeni, gospod profesor, spet sem tu!«

Dober odgovor

»Taka postrežba,« zabavlja nezadovoljni gost, »nobenega zrezka, niti pečenke, pa tudi torte nimate več! Natakar, kar prinesite mi moj dežni plašč!«

Natakar: »Tudi tega ni več!«

Nesporazum

Slikar: »Lahko vam naredim sliko z ogljem za 500 din.«

Stranka: »Koliko bi pa stala slika, če bi vam sam dobavil oglje?«

Lenoba

»Ana, okno v tvoji sobi je tako umazano, da niti ne vidim na cesto!«

»Jaz ga pa vselej odprem, kadar hočem pogledati ven.«

Pesniška pravičnost

Metka je poredna in babica jo opominja:

»Otroci morajo ubogati, saj veš, da je poredno Rdečo kapico volk požrl!«

»In babico tudi,« se moško odreže Metka.

Moderni učenci

Učiteljica: »Mihec, danes si bil spet tako poreden, da boš moral ostati po pouku še eno uro v šoli.«

Mihec (med solzami): »Gospodična učiteljica, meni je pač vseeno, samo kaj si bodo potem ljudje mislili...!«

Daleč misli

»Kako lep čolniček imate,« vzklikne z mosta gospodična nekemu veslaču.

»Res čeden je, le eno neumno napako ima.«

»Katero neki?« se začudi gospodična.

»Poglejte, na primer, če bi poskušal v čolnu poljubiti dekle, bi se čoln prevrnil in oba bi padla v vodo.«

»O, saj znam plavati!« odgovori gospodična.

Ni razumela

»Krasne zobe imate, gospodična, ali so vaši?«

»Seveda, prav včeraj sem plačala poslednji obrok.«

Noč in dan

Ob koncu filma, ko zasije v dvorani luč, se obrne neka gospa k svojemu sosedu in ga na videz začudeno vpraša:

»Kako ste me vendar mogli ves čas med predstavo gladiti po vratu?«

Sosed ji vljudno odgovori: Prav imate, zdaj, ko je svetlo, tudi jaz tega ne razumem.«

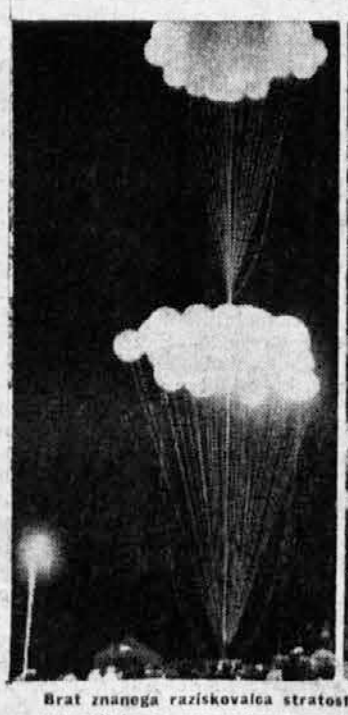

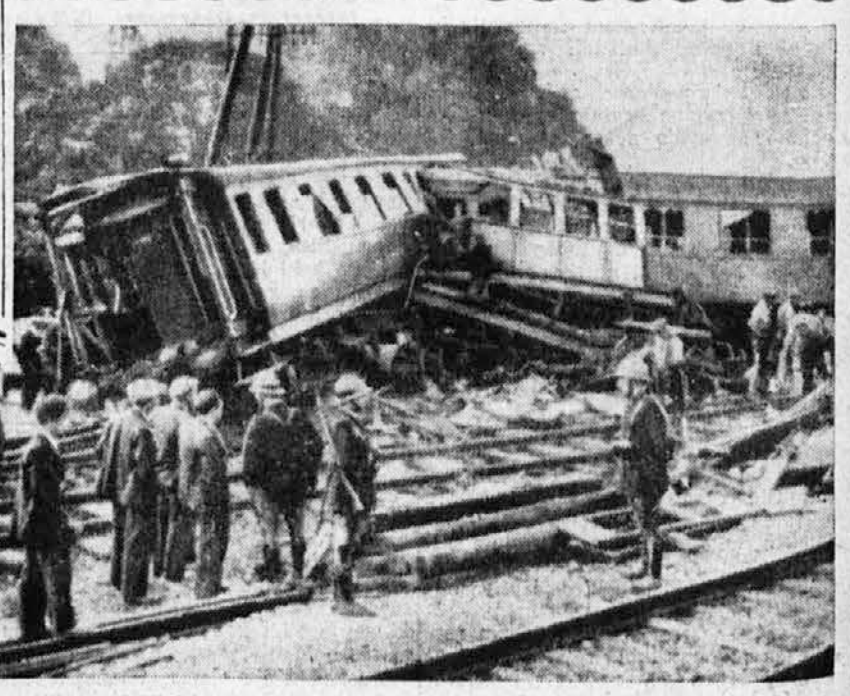

Brat znanega raziskovalca stratosfere, dr. Jean Piccard, se je hotel na svojevrsten način povzpeti v višave: privezal je v Lansingu (USA) gondolo pod 80 zvezanih otroških balonov in sédel vanjo. Letel je 6 ur, nato je pa ogenj napravil konec nenavadnemu poskusu. Piccardu samemu se ni nič zgodilo. — Po obisku angleškega kralja Jurija VI. v Belfastu na Irskem: ker so irski nacionalisti sprejeli vladarja z atentati, je policija poslala na ulice takoj po kraljevskem sprevodu oklopne avtomobile, polne redarjev. — Slika razdejanja po železniški nesreči pri Parizu (gl. članek na 1. strani).

Nepotrebne solze

. Ali si že kdaj pomislila, zakaj je prav v nekaterih zakonih toliko nesoglasja in prepirov? Morda si, toda vzlic temu si na tihem začudeno pripomnila: »Čudno, da se ne razumeta, saj sta vendar oba tako prijetna človeka.« Toda zakon je mnogo bolj zapletena zadeva, kakor bi kdo mislil. Zakonska sreča, pa tudi zakonski pekel je v tem, da dva človeka, ki se ljubita, ali sta se vsaj nekdaj ljubila, vse življenje skupaj živita. V tej družbi, kjer vlada geslo »nikoli sam«, ni nič čudnega, če sem in tja popusti tudi še tako goreča ljubezen.

Dva človeka, ki sta zmerom skupaj, imata veliko srečo, ki je večkrat niti ne slutita: bližino drugega bitja, ki te ljubi, posluša in ti zaupa. Toda kakor je vsako zdravilo strup, če ga popijemo v preveliki množini, tako postane tudi večno sožitje dveh ljudi, ki docela poznata drug drugega, nevarno. Zatorej naj vsem zakonskim ženam povem tole resnico: zaupaj *možu samo važne, velike stvari — kar je majhnega, vsakdanjega, pa rajši zase obdrži.*

Nekateri pravijo: »Če se imata dva rada, si morata vse povedati in zaupati.« Prav lep nauk, priznam, toda brez posebne bistrosti! Pri zaupljivosti vsak človek, ženska pa še posebno, kaj rad zaide v pretiravanje, v precenjevanje svoje skrivnosti, ki v resnici sploh ni skrivnost.

Menda sama veš, kako se ‚vžge' neštetо zakonskih prepirčkov: Mož in žena gresta po cesti. Solnce peče, vročina je neznosna...

Žena: »Bojim se, da bi od te vročine dobila glavobol.«

Mož: »Nikar se takoj ne razburjaj, saj si bolj zdrava kakor jaz.«

Žena: »Vidim, da tebi moje *zdravje nič mar ni!« in že so solze v očeh, v srcu pa jeza.*

Morda ima mož prav, morda žena, toda bolje je, ako se žena ne razburja zaradi moževe nebrižnosti. Bolezni, zdravniki, bolečine so menda za krepkega moškega mnogo manj nerazumljive stvari kakor za šibko ženo. Nápak in še kako napak bi bilo torej misliti, da s tarnanjem in solzami obudiš ali podžgeš moževo ljubezen. Ob pogledu na solze je skoraj vsak moški zmeden, da, skoraj nekam užaljen, kajti nežnost brez posebnega, globokega vzroka je moškemu nepojmljiva. Ali ni prav, da je tako, ali nisi vzljubila svojega moža prav zaradi te samostojnosti in moškosti?

Marsikateri zakon je po ženini krivdi ena sama, dolga veriga bolj ali manj neupravičenih pritožb.

»Zanemarja me, niti opazil ni, da imam novo obleko.« Nič čudnega, ljuba moja, morda si za obleko preveč denarja izdala, prav tistega denarja, ki ga mož tako težko zasluži. Morda je tudi tvoj mož takrat nekoliko »nerazpoložen», če že to ne, pa vsaj utrujen, kakor si ti tolikokrat!

»Ne posluša me, večkrat me sploh ne sliši in mi ne odgovori!« Kako slabo poznaš moške, saj ne veš, da je raztresenost njihova značilna lastnost. Pomisli, kako razburljiva si, kadar si loščiš nohte, kadar vlečeš tenko testo za gibanico, kadar pereš preobčutljive svilene nogavice, kadar oblikuješ cmoke, kadar preizkušaš novi recept, kadar... Ali vidiš, koliko teh ‚kadar' je v tvojem življenju? Moški je najbolj raztresen, kadar mu kakšen nov načrt, kakšna nova misel ali novo delo po glavi roji. Zato ne bodi užaljena nad moževo nepozornostjo, tudi če ob raztresenosti celo kosilo ali večerjo zamudi. Zahvali Boga; namesto da bi tvoj mož mislil samo na jedačo in pijačo, ima še kaj bolj pametnega v mislih!

Eden največjih vzrokov za zakonske prepire je pa menda ljubosumnost. V mnogih primerih je upravičena, v mnogih pa ne. Neka splošna ljubosumnost je pa vselej nedvomno le plod omajanih živcev:

»Bolj vljuden je z drugimi ženskami kakor z menoj!«

Seveda, do njih ga veže samo vljudnost, zato se hoče pokazati na moč prijaznega in gladkega. Toda ali ne veš, da je v resnici drugačen, lepši in originalnejši, ko pade ta lupina z njega? In ta, pravi, malo manj vljudni, zato pa bolj iskreni možiček je samo tvoj!

Ali vidiš: koliko nepotrebnih prepirov, koliko nepotrebnih solz! Ta majhna nesoglasja sicer ne omajejo zakona, toda zatemne njegovo srečo. Zatorej se moramo zmerom vprašati: »Ali je vredno, da jokam?« Ako bomo odkrite, si bomo v 99 primerih med 100 priznale: »Ne, ni vredno.«

Kaj pa oni, stoti primer? »Da, mož je res grešil, tega mu nikoli več ne odpustim!« Ne tako brž, ljuba moja! Ali nisi tudi zato ženska, da odpuščaš in gladiš? Ali boš res jokala, ko je tudi brez tvojih solz dovolj gorja na svetu? Pomisli na tisoče ubogih mater, ki jokajo za svojimi padlimi sinovi, pomisli na revne otročičke, ki so v nesrečnih vojnah izgubili svoj dom in svoje starše! Ako si dovolj ponosna in resna, se ti bodo tudi v tem, stotem primeru zazdele tvoje solze ničeve, jalove in — nepotrebne!

Saška.

Naša kuhinja

KAJ NAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Četrtek: Goveja juha z vlivanci, krompirjev pire z rusko solato*, jabolčni kompot. — Zvečer: Mrzli narezek s kumarično solato.

Petek: Fižolova juha, jabolčna gibanica. — Zvečer: Ohrovt z drobtinicami in praženim krompirjem.

Sobota: Čebulova juha, bučna omaka s krompirjevim pirejem, pečena govedina. — Zvečer: Nadevane paprike z zeljem**, ržen kruh, kompot.

Nedelja: Paradižnikova juha, nadevani golobje, pariške rezine. — Zvečer: Stročji fižol s paradižniki***, mrzli narezek, ržen kruh.

Ponedeljek: Mrzla vinska juha, telečja pečenka z zeljem in krompirjem, kompot. — Zvečer: Svinjske zarebrnice v aspiku.

Torek: Goveja juha z rižem, govedina s kolerabo in kumarično solato, krompirjev pire. — Zvečer: Glavnata solata s krompirjevimi svaljki.

Sreda: Ragujeva juha, nadevane zapečene buče, krompirjev pire. — Zvečer: Rižota s fižolovo solato.

Pojasnila

* **Ruska solata:** Zreži na kocke tri kuhane korenčke tri krompirje in eno zéleno. Prav tako zreži šest oliv in 10 dkg šunke. Pridaj ¼ kg kuhanega zelenega graha, dve žlici kaper, tri žlice majoneze, malo vinskega kisa in popra. Dobro in pazljivo zmešaj, daj na krožnik in še malo oblij z majonezo, okrog nje pa naloži tanke rezine trdo kuhanih jajc, vmes potakni škrniclje iz šunke, napolnjene z olivami. Daj po juhi ali pred juho na mizo.

Majoneza: Daj v snežni kotliček eno jajce, en rumenjak, malo soli, dve žlici vode in eno žlico kisa in mešaj v vreli vodi, da se zgosti. Zdaj v mrzli vodi (še bolje na ledu) dalje mešaj in prilivaj olja približno četrt litra.

** **Nadevana paprika z zeljem:** Zreži dve ali tri zeljnate glave na tanke rezance, natrosi jih s soljo, kumino in sladko papriko, premešaj in pusti, da se razsole. Med tem operi kakih petnajst sladkih paprik, odreži vsaki na debelejšem koncu pokrovček in izpraznì seme. V te lončke natlači ožeto zelje, pokrij s pokrovčki in zašpili z zobotrebci. Zloži jih tesno v steklenico s širokim vratom, vmes vrzi nekaj šalotk, lovorov listič in zalij s slanim prevretim in ohlajenim kisom. Zaveži jih s pergamenom in shrani na hladnem in suhem prostoru. Kadar potrebuješ, zreži paprike na koleščke in daj z mrzlimi ribami ali kakim narezkom na mizo. Če kis ni oster, moraš med mrzlega zmešati pol ‚ohranjajočega praška'.

*** **Stročji fižol s paradižniki:** 1½ kg mladega, stročjega fižola osnaži in razreži na poševne koščke; zarumeni v dveh žlicah masti, žlico drobno sesekljane čebule, daj vanjo žlico sesekljanega peteršilja, s soljo strtega česna in fižol. Potrosi ga s soljo in papriko in dobro pokritega pari, da se zmehča. Pri tem ga večkrat premešaj. Ko je že precej mehak, potresi nanj eno ali dve žlici moke, ko se tudi ta malo prepraži, pridaj dve ali tri drobno sesekljane paradižnike, ki si jim odstranila kožo in seme; prihij tudi malo juhe. Ko že nekaj časa vre in je fižol dosti mehak, ga daj v skledi poleg govedine kot prikuho na mizo. Če je pa fižol že bolj star, zato tudi bolj trd, ga v slani vodi skuhaj in šele potem praži.

Selitev

»Selili se bomo!« vriskajo otroci.

»Selili se bomo,« meni mamica skrivnostno.

»Selili se bomo,« vzdihne očka in nagubanči čelo.

»Selili se bomo, oh koliko dela bo spet!« zaupa kuharica svoji vzijateljici, prodajalki v mlekarni.

»To imate pa prav, Ančka, polne roke dela boste imeli; lepo pa bo to, od sile lepo. Zjutraj se zbudite, pogledate skozi okno in glej: nič več ni stare, ozke ulice z visokimi hišami in ozkim koščkom neba za vse, lepo cesto vidite in zmerom druge ljudi. Jaz bi prácej zamenjala z vami in se preselila s trgovino na novi vogal. Seveda stranke, na te pa še pomislila nisem! Navadile so se name, kje bi zdaj iskala drugih! Potrpeti je pač treba!«

Tako misli še mnogo drugih žena in dekliet. Rade bi pohitele daleč od svojih skromnih gnezdec, pa jih dolžnost in poklic zmerom znova kličeta nazaj. Selitev! Lepa je, kadar se seliš v lepše, prijetnejše in cenejše stanovanje, morda celo v svojo hišico — težka, kadar zapuščaš ljubljeni dom in odhajaš v tuje, plačano stanovanje.

Spet je žena in gospodinja, ki ima pri selitvi največ besede in skrbi. Najprej je treba poiskati primerno stanovanje. To ni tako lahko, kakor je videti na prvi pogled! Navadno sme gospodinja računati le z omejeno vsoto denarja za plačevanje najemnine in za to vsoto, morda zelo skromno in majhno, mora poiskati kar se da dobro, lepo in zdravo stanovanje. Pa recite, da to ni umetnost!

Stanovanje, ki nam ugaja, je skoraj vedno predrago; če je primerno in poceni, je predaleč; včasih so sporno jabolko otroci — in tako je nešteto pogojev, ki jih mora dobra mati in gospodinja upoštevati.

Na kaj naj pa zmerom in posebno pazimo pri izbiri stanovanja? Stanovanje naj ne bo vlažno, rajši naj bo majhno, samo da je suho. Stene morajo biti svetle, da se nam zde sobe večje in svetlejše. Želeti je, da so sobe obrnjene na jug in da imajo svoje vhode.

Pri ureditvi novega stanovanja lahko zabrišemo razne napake, ki jih v starem stanovanju nismo mogli. Ker preživimo pozimi mnogo ur pri umetni luči, pazimo, da električne svetiljke pravilno razdelimo: svetloba naj ne bo prejarka, pa tudi prešibka ne, gotovo mora biti pa žarnica v delovni sobi močnejša kakor v spalnici. Žena, ki ima nekoliko umetniškega daru, bo kaj lahko sama namestila razsvetljavo in ustvarila tako v svojem stanovanju tisto ubrano razpoloženje, ki takoj osvoji človeka ob vstopu v prijetno urejeno stanovanje.

Stanovanje imamo zase in ne za goste; seveda smo pa zato lahko prav tako gostoljubni. Pri urejevanju novega stanovanja povprašaj po željah tudi moža in otroke, ker bodo oni prav tako živeli v njem.

Urejevanje kuhinje je pa docela gospodinjina zadeva. Dobra gospodinja ne bo delala kuhinji sile, torej bo vanjo postavila samo tisto, kar tja spada. Pri tem bo pa vse stvari, ki jih vsak čas potrebuje, tako primerno namestila, da bo porabila najmanj časa in moči za njih uporabo.

Še nekaj naj povem: ljudje, ki se venomer selijo, niso nič kaj na dobrem glasu. Razumljivo: človek, ki ni nikjer zadovoljen, je razvajen, siten ali bolan. Pred selitvijo si dobro oglejte novo stanovanje, potem pa po svojih najboljših močeh skušajte iz njega ustvariti še lepši in prijetnejši dom, kakor ga je bila vaša družina vajena doslej! n

Na počitnice!

Skoraj vsakdo rad potuje, posebno če so cilj potovanja počitnice. Potovanje je pa lahko kar hitro neprijetno, ako prezrete ali pozabite nekaj preprostih zapovedi, ki bi jih moral vsak popotnik poznati.

Svoje dni v ‚tistih lepih časih' je bilo potovanje bolj enostavno kakor zdaj. Stvari, ki si jih nameraval vzeti s seboj, si naložil v velike kovčege in te si enostavno oddal v posebni vagon za kovčege. Dandanes je pa treba bolj šteditі pri kovčegih in denarju, zato se moramo zadovoljiti z enim večjim in enim manjšim ročnim kovčegom ali pa celo samo z nahrbtnikom. Vzlic slabim časom pa hrepeni tisoč vseh mogočih ljudi v službah, pisarnah in uradih po skromnem oddihu na morju, na kmetih ali v gorah.

Menda naj ne omenjam, da si vnaprej preskrbi prospekte hotelov in zasiguraj stanovanje v kraju, kjer nameravaš ostati dalj časa. Toda tudi kadar se mudiš v nekem kraju samo en dan in eno noč, ne pozabi poskrbeti za prenočišče. Nič ni bolj neprijetnega, kakor če prispeš pozno ponoči v neznan kraj (če je le mogoče so odprte vse zatvornice neba!) in zaman iščeš od gostilne do gostilne kotiček za svojo trudno glavo. Ako nimaš dovolj humorja, ti takle večerni izlet lahko docela pokvari veselje do potovanja.

Posebno ženske naj zmerom vedo kam in h komu bodo šle s postaje, sicer dožive lahko marsikaj neprijetnega.

Kadar so gostilne, restavracije in hoteli docela polni, se nič ne sramuj povprašati za prenočišče po zasebnih hišah, kjer so navadno še veseli, če lahko zaslužijo nekaj denarja z oddajanjem sob in postelj in kjer tudi bolj nemoteno in mirno prespiš noč kakor v gostilni.

ZAVAROVANJE PRED TATOVI V VLAKIH

Potovanje z ročno prtljago ima pa še eno senčno stran: nevarnost pred tatovi v vlaku. Kolikokrat bi šel rad na hodnik ali v vas k znancu, ki se vozi v sosednjem oddelku, kako te mika sprehod po letoviškem kolodvoru, a sedeti moraš kakor prilepljen pri svojih kovčegih, če hočeš še nekaj časa ostati njih lastnik.

Proti tatovom v vlakih poznamo preprosto in poceni obrambo: v vsaki trgovini z železnino dobiš 2 m dolgo jekleno ali železno verižico, ki jo potegneš skozi kovčegove ročaje in skozi železni rob pri mreži za prtljago. To verižico zapneš s ključavnico in zdaj mirne duše lahko zapustiš svoj oddelek. Ta obramba je najbolj varna, nikar se ne zanašaj samo na poštenost svojih sopotnikov, s prošnjo, naj malo pazijo na tvoje stvari. Zna se zgoditi, da je na pogled najbolj zanesljivi sopotnik pravi strokovnjak za odnašanje tujih kovčegov in potem... zbogom lepe počitnice!

H koncu še majhen praktičen nasvet: na potovanje vzemi s seboj manjšo usnjeno mapo (ženske: veliko ročno torbico na zadrgo), v katero vtakneš jedilni prtič, zavojček milnatega papirja, ki ga dobiš v vsaki drogeriji, stekleničico kolinske vode in nekoliko vrvice, ki je zmerom dobrodošla. Zdaj pa še kovčege v roko in hajd na vlak... Srečno pot! (n)

NAŠ NAGRADNI NATEČAJ

gl. str. 8!

Najboljši shujševalni postopek

Najprej naj povem, da so minili časi, ko je bila ženska, ki je veljala za lepo, suha kakor trlica! Letos — in upajmo, še nekaj časa, — je lepa ženska pač ženska in ne ‚športnica' ali ‚deček'. Razni shujševalni postopki torej niso več tako v modi kakor včasih, ko bi bile neumne ženske za ozke boke popile tudi strup.

Čvrsta in polna je današnja ženska, ni pa zalita ali tolsta! Mast ali ‚špeh' je torej še zmerom strah vseh čednih žensk. Nekoliko imajo prav, docela pa tudi ne. Nekoliko masti potrebujemo za zdravje, posebno ženske; zato debele Micke le prerade pozabljajo, da so vitke, a slabotne Ančke bolj dovzetne za vse mogoče bolezni. Močne ženske navadno ne poznajo raznih mučnih nadlog, ki jih niti ne moremo nazivati bolezni, ki pa le preganjajo njih suhe tovarišice. Reči hočem: preden se odločiš za kakršen koli shujševalni postopek, dobro premisli, ali si res predebela, ker je laže izgubiti zdravje kakor ga spet pridobiti!

Zdaj pa k stvari. Odkod neki prevelika debelost nekaterih zdravih žensk? Roko na srce in priznajte: od požrešnosti (o poezija!) in lenobe! Ne glejte grdo, v mojih ugotovitvah ni nobenega obrekovanja. Vse debele ženske, ki jih poznam, imajo veledober, da, kar predober tek in premalo dela. Vitka dekleta, moje znanke sicer prav tako rade jedo, toda nekoliko zmerneje, obenem pa telovadijo, goje vse mogoče športe ali pa kar preprosto ves dan delajo, ne da bi trpeli njih lepota in mladost.

Sladkosnedkam nočem jemati ugleda, naposled sta dobra jedača in pijača prav toliko kakor vitka linija. Telo, ki je vajeno vsak dan sprejeti precej hrane, ne sme lepega dne ostati brez nje, kakor mislijo nespametnice, ki tri dni v tednu jedo, tri pa stradajo. Odtegujte le počasi razno maščobo in jo nadomestite s sadjem in zelenjavo. Šele po mesecu dni ‚novega režima' uvedite tako imenovane ‚zelenjavne dneve', toda če ste poročene rajši ta način hujšanja opustite, ali pa možu prizanesite z zgolj sadnimi in zelenjavnimi jedilnimi listi!

Druga zapoved za tiste, ki bi rade shujšale, je: pijte kolikor mogoče malo! Voda in tudi druge tekočine napihnejo trebuh in niso nič kaj koristne. Zaradi tega kuhajte tudi le bolj mile jedi, po katerih vas ne žeja. Izogibajte se soli in močnih začimb!

Še ena in največja zapoved za dober shujševalen postopek je pa telovadba — gibanje! S telovadbo zabrišeš skoraj vse telesne nedostatke, prav gotovo pa prekomerno tolščo. Po vsakdanji telovadbi bo tvoje telo prožno, tvoj duh bo gibek in spočit. V našem listu bomo še večkrat prinašali vse mogoče vaje, ki si boš z njimi lahko uravnala hrbet, odpravila predebela meča, ublažila preobilne boke, popravila hojo, itd.

V času hujšanja se seveda ogibaj vseh alkoholnih pijač, prav tako pa mesa, ker preveč dražita tek. (n)

V nemški prestolnici so te dni odprli 12. nemško razstavo za radio in brezžično telegrafijo. Na sliki: Pokrovitelj razstave, propagandni minister doktor Goebbels si ogleduje enega izmed razstavljenih aparatov

Ameriški časopisni kralj Hearst je izbral med svojimi neštetimi kolporterji šest najsposobnejših fantov in jih je poslal v Evropo na študijsko potovanje. Naša slika kaže mlade može pri veselem pohajkovanju po Berlinu

Anekdote

Vsakomur svoje

Sir William Harcourt, eden izmed velikih angleških politikov okrog 1900, se je nekoč hudo pričkal s svojim starejšim bratom. Sir William je imel namreč precej prekucuške nazore o zasebnem imetju.

»William,« je naposled povzel starejši brat, »prosim te, zavrzi vendar že te ideje o posesti!«

»Dragi Edvard,« je menil William, »ti imaš posestvo, pusti torej meni vsaj ideje!«

Prvi in zadnji kamen

Ruska carica Katarina je imela čudno navado, da se je mnogih stvari lotila, a jih le malo skončala. Njena razvada je bila znana daleč naokrog in zato so na ta račun zbijali šale po vsej Evropi.

Ko je bil avstrijski cesar Jožef II. na obisku v Rusiji, ga je Katarina sprejela z velikimi častmi in je prav njemu na čast položila temeljni kamen za neko veliko zgradbo. Jožef II. je moral pa kot gost položiti drugi kamen.

Ko se je cesar vrnil v Evropo, je svojim prijateljem v šali dejal: »Čudno, pa vendar resnično je, da sem v Rusiji s carico Katarino zgradil v enem dnevu veliko palačo.«

Ko so ga prijatelji začudeni in radovedni spraševali, kako je to mogoče, je z zvitim smehljajem pojasnil:

»Carica je položila prvi kamen, jaz pa poslednjega.«

Etiketa

Ludovik XVIII. je povabil nekega ministra na sejo, ki ji je predsedoval on sam. Minister je pa med sejo meni nič tebi nič privlekel iz žepa tobačnico in robec in oboje postavil predse na mizo.

Ludovik je ogorčen zaradi te nevljudnosti pikro dejal:

»Nekam brezobzirno si praznite žepe, gospod!«

»Še zmerom bolje, kakor, če bi si jih polnil,« se je prisebno odrezal minister.

Častna nesreča

V eni najprometnejših pariških ulic je neka gospodična za las ušla kolesom elegantnega avtomobila; še vsa prestrašena je stala sredi ceste, ne da bi prav vedela, kaj naj stori.

Avtomobil se je tedaj ustavil, iz njega je skočil pred začudeno neprevidnico eleganten gospod in zaklical: »Gospodična, zamudili ste priložnost, da bi vas povozil Harry Baur!«

(Harry Baur je eden izmed najslavnejših francoskih filmskih igralcev.)

Shaw in zdravniki

G. B. Shaw je dejal nekoč o nekem odličnem, a zelo surovem zdravniku:

»Njegovi uspehi niso nič posebnega; kakor hitro namreč ta zdravnik stopi v bolniško sobo, se ga bolezen ustraši in pobegne, dobro vedoč, kako neprijazen zna biti.«

Poslednje sredstvo

Ko se je slavna francoska igralka Sara Bernhardtova postarala, je stanovala v zelo visokem stanovanju. Nekoč jo je prišel obiskat neki star prijatelj; težko dihajoč je prisopihal do njenega stanovanja v četrtem nadstropju.

»Četrto nadstropje, ljuba moja,« je pri sprejemu potožil umetnici, »to ni kar si bodi.«

»Da, da, dragi prijatelj,« je odvrnila Sara smehljaje se, »vidiš, to je zdaj moje poslednje sredstvo, s katerim še lahko ogrejem moška srca.«

Bismarck in Wagner

Richard Wagner se je v mladosti zaman potegoval za naklonjenost Berlinčanov. Lepega dne je pa slučajno govoril z Bismarckom in brž je hotel slavnega državnika nekoliko podrezati v svoj prid.

»Silno bi bil srečen, ako bi lahko živel v istem mestu kakor vaša visokost,« je menil med pogovorom Wagner.

»Prav rad verjamem,« je odgovoril Bismarck, »toda dvomim, da bi se mi dalo seliti na stara leta v Beyreuth.«

Vljudnost

Ludovik XIV. je pokazal dvornemu pesniku Boileauju neko svojo pesem, hoteč slišati mojstrovo kritiko.

»Sire,« mu je vljudno dejal pesnik, ko je prečital pesem, »res ste vsega zmožni: sklenili ste napisati slabe stihe — in posrečilo se vam je.«

Drugi največji

Slavnega francoskega pisatelja Viktorja Hugoja je lepega dne vprašal neki časnikar, ali se ima res za največjega živečega francoskega pisatelja. Hugo, ki je bil prav tako domišljav kakor genialen, je po ovinkih odgovoril:

»Drugi največji je Alfred de Musset.«

Skrivnost LOGARSKE HIŠICE

Roman. — Angleški napisala Elinor Glyn. — Prevedel Z. P.

16. nadaljevanje

Knezu Milaslavskemu!

Monsieur, nimam izbire; privolim.

Vaša Tamara Lorainova.

Spognila je pismo in ga vtaknila v ovitek. Zapečatila ga je s sinjim pečatnim voskom. Potlej ga je izročila spletični, da ga odnese čakajočemu slugi.

Strmela je predse in prekrižala roke pred seboj na mizi. Občutki, ki so jo obdajali v teh trenutkih, so bili tolikanj nejasni, da se ni mogla ničesar prav zavedeti. Tako jo je našla njena botrica slonečo nepremično kakor kamniten kip, ko je prišla, da jo povpraša po zdravju.

»Tamara, dragi otrok, nepopisno me je strah, ko te vidim tako. Bodi odkritosrčna in povej mi, kaj se je zgodilo!« Z materinsko nežnostjo je položila krščenki desnico na ramo, z levico jo je pa božala po laseh.

Tamara se je zdrznila in je vstala.

»Teta, poročila se bom z Grickom,« je rekla, »pravkar sem prejela njegovo snubitev.«

In kneginja je bila vse pretankočutna, da bi jo morila z vprašanji; objela je ljubljeno Tamaro in prosila ljubega Boga, naj blagoslovi njeno odločitev. Potlej je odšla iz sobe, prepustivši Tamaro njenim mislim.

Da, to je edini izhod; in čim prej bo poroka, tem bolje bo zanjo! Čez nekaj tednov bo že postni čas, torej bo dovolj vzroka, da se poroka pospeši. Edino to misel je mogla Tamara jasno domisliti, medtem ko je skončavala svojo toaleto.

Ob dvanajstih je knez Milaslavski formalno vprašal, ali ga hoče kneginja Ardaševa sprejeti. Précej nato ga je služabnik pripeljal v veliki salon, kjer je kneginja že čakala nanj. Bil je oblečen v sinjo in škrlatasto uniformo, a tudi sicer je bil danes z izredno skrbnostjo opravil toaleto. Kneginja je opazila vse to na prvi pogled, zlasti še, ker je Gricko s pretirano vljudnostjo zamenjal sicer običajni zaupni pozdrav.

»Prišel sem te prosit dovoljenja, da se poročim s tvojo krščenko, tetica,« je začel in ji z resno vljudnostjo poljubil roko. »Milostno je privolila, da postane moja žena, zdaj mi manjka samo še tvoj blagoslov, da bo moja sreča popolna.«

»Gricko, preljubi moj fant,« je vsa ganjena zajecljala kneginja. »Če... če... če si prepričan, da vama bo obema v srečo, verjemi, da meni ne more nihče na svetu pripraviti večje veselje.«

»Bo, prav gotovo nama bo v srečo,« je odgovoril. Potlej je zdajci odvrgel svojo zapetost in je bil spet ves prerojen, ves stari Gricko. Znova je poljubil svoji dobri stari prijateljici roko in je šepnil: »Draga, draga tetica, nič se ne boj! Prisežem ti, da bova srečna.«

Kneginja je bila zelo ganjena; da se za tem skriva še nekaj, je pač opazila. Ker je bila pa vajena Gricku slepo zaupati, je vedela, da se bo vse dobro končalo, kadar da besedo. Nič ga ni marala spraševati.

»Ali bi hotela biti tako ljubezniva in prijazna, draga tetica, da stopiš po mojo nevesto?« je čez nekaj časa poprosil; »želel bi, da mi jo ti izročiš.«

Da bi je ne premagala ganjenost, je kneginja brž odbrzela iz sobe.

Kakor bodoča kneginja in zmagoslavna nevesta Tamara ni bila videti, ko je stopila za svojo botrico v salon; vitko, medleče mlado dekle, v nežni, života se oprijemajoči obleki in s pobešenim pogledom je stala pred njim. Ledenohladna je bila njena drhteča roka, ki jo je kneginja položila v Grickovo desnico. Dobra stara gospa je poljubila oba, želela jima je blagoslova z neba, potlej ju je pa pustila sama.

Nemo in pobito je obstala Tamara, ko je botra odšla; ni se upala dvigniti pogleda. Gricko je prvi prelomil molk. Prijel jo je za levico in prižel poljub nanjo. Potlej ji je potegnil poročni prstan s prsta in ga neskrbno položil na mizo. Namesto starega prstana ji je nadel svoj zaročni dar, bleskečoč se prstan z velikim demantom in rubinom. Tamara je vzdrhtela. Pogledala si je roko, in zdelo se ji je, da so z odstranitvijo preprostega poročnega prstana izginile vse trdne vezi. Iz njenih ust ni bilo ne vzklika začudenja ne besede zahvale spričo prekrasnega zaročnega darila; negibna in brezčutna je stala pred njim.

»Hvala vam, madame, da ste me uslišali,« je dejal oglato in prisiljeno. »Storil bom vse, kar je v moji moči, da se ne boste kesali.« Izrekel ni niti besedice o ljubezni, in tudi sleherno ljubkovanje je opustil, in vendar bi bila Tamara uzrla v njegovih očeh plamenečo nežnost, če bi ga bila pogledala. Toda niti za hip ni dvignila glave; zdelo se ji je, da mora biti vse tako, kakor je. Veliko krivico ji je storil — in popraviti jo mora... Dal ji je edino zadoščenje, ki ga je poštenjak dolžan onečaščenemu dekletu.

Celo zdaj, ko je njena roka počivala v njegovi in je za gotovo vedela, da bo kmalu postala kneginja, ni bilo v njeni duši niti najrahlejšega občutka zmagoslavja in veselja. Ni se mogla otresti morečega občutka ponižanja, zakaj zgolj strast in njene posledice so se ji zdele vzrok tej zaroki. Ljubezen še zdaleč ne!

Gricko je zbral vso svojo trdno voljo, da ni pričel tega drhtečega, žalostnega bitja v svoje mišičaste roke, da ji ni s poljubi razpršil vseh dvomov in vseh tegob. Toda njegova neupogljiva trma je premagala njegovo srčno ganotje; ne, ta prelestni trenutek naj kakor solnčni žarek prisveti šele takrat, ko bo vse dobljeno, ko bo kljub vsemu izsilil njeno ljubezen.

Zaradi tega se je odločil, da bo za zdaj samo vzdržno vljuden, da ji bo — kolikor le sposobnost zahteva — dvoril in se bo pomenil z njo o vsem, kar bo treba.

»Upam, da boste zadovoljni, če določiva poroko še pred postom?« je mirno vprašal in izpustil njeno roko.

Tamara je medlo odgovorila: »Poročila se bom z vami, kadar boste želeli.« Obrnila se je vstran in je sedla na bližnji naslanjač.

Gricko se je naslonil ob kamin in jo je opazoval. Spregledal je njeno vdanost zastran dneva poroke. Na skrivaj se je nasmehnil; hudomušen ogenj je vzplamtel v njegovih očeh...

»Ali se mar bojite, da se utegne kaj zgoditi?« je vprašal. »No, zame bo največje veselje, če bo res kaj.«

To je bilo pa za ubogo Tamaro že preveč, ko je iz njegovih ust slišala te besede. S pridušenim krikom je skrila svoj obraz v blazino. Nič je ni potolažil, čeprav je kot maj brzdal hrepenenje in poželenje po nežnosti.

Namesto tega je resno povzel: »Mislim, da se boste hoteli posvetovati tudi s svojo družino. Morda povabite koga na poroko? Ker ste vdova, pač menda po postavah svoje domovine ne potrebujete dovoljenja?«

Škrlatastordeča od sramu je Tamara malce dvignila glavo in odgovorila: »Storim lahko kar me je volja.« Popolnoma ubita od ponižanja je zrla v tla in po tihem pridejala: »Upam, da bo kdo prišel k poroki.«

»Postni čas bo pretveza kakor nalašč,« je spet povzel Gricko, »a naši ljudje so navajeni, da storim vse po svoji glavi. Zato ne bo prav gotovo nikogar, ki bi se naglici čudil. Žal mi je edinole, da boste vi imeli neprilike z mrzličnimi pripravami.«

»Koliko je še časa do posta?« je topo vprašala Tamara.

»Pičel mesec. Ali ne bi določila poroke že kar čez štirinajst dni? Potlej lahko prej odideva na jug in prebijeva tam medene tedne.«

»Kakor želite,« je malodušno odgovorila Tamara. »Razlika med našim in vašim koledarjem mi ni popolnoma jasna; ali bi mi hoteli napisati podatke, da jih sporočim svojemu očetu.«

Segel je po koledarju in ji zapisal na listič koledarski ključ. Vzela je zapiske in krenila k vratom ne da bi ga pogledala. Ko je šla mimo mize, ki je na njej ležal poročni prstan, ga je na skrivaj vzela.

»Upam, da boste ostali še pri zajtrku?« je dejala pri vratih; s pustim glasom je potlej še vprašala: »Ali lahko zdaj grem? Povedati mi menda nimate ničesar več?«

»Tamara!« je vzkliknil s prosečim glasom. Potlej se je pa zavedel, hladno se je priklonil in ji poljubil roko, preden ji je odprl vrata.

»Ostal bom tukaj, če pridete nazaj; čakal vas bom.«

Mirno je odšla iz sobe. Gricko se je pa začel razburjeno sprehajati po salonu gor in dol. Zdajci se je pa sklonil in strastno poljubil blazino, ki je malo prej počivala na njej Tamarina glavica.

Tamara bo šele zvedela, kaj je prava ljubezen, ko bo napočil njegov čas!

XX

Težki dnevi

Pri obedu je bilo razpoloženje zelo prisiljeno in napeto, a na vso srečo ni bil nihče razen Stephena Stronga v gosteh. Tamara se je silila, da bi se zdela naravna, in je vljudno odgovarjala Gricku, kadar jo je ogovoril. Tudi on ni igral slabo svoje vloge, toda Stephenu Strongu napetost vendar ni ušla.

Ko so odšli iz jedilnice, je Tamara s pretvezo, da je nekaj pozabila, stekla v svojo sobo, in Gricko se je poslovil.

»Drevi pridem še po vas, da si ogledamo francosko veseloigro, tetica,« je dejal pred odhodom. »Morda pridem tudi še na čaj. Prosim, povej to Tamari.«

Stara prijatelja sta ostala sama. Sprva je vladal dušeč molk. Zamišljeno sta mešala vsak svoj sladkor v skodelicah kave, potlej sta si pa prižgala cigareti. Naposled je kneginja spregovorila:

»Stephen, zanesem se na vas, da nama boste vsestransko v pomoč. Nočem sicer izreči nobenih sumničenj, vendar sem prepričana, da se je nekaj zgodilo. Stephen, samo to mi povejte, ali mislite, da jo Gricko ljubi? Zakaj misel, da bi utegnila biti Tamara nesrečna, mi je neznosna.«

Stari Angležje puhal kolobarje dima v zrak.

»Ako je pripravljena, da se ne bo nikoli uprla njegovi volji in mu bo dovolila, da bo neomejen gospodar njenega telesa in njene duše, bo Gricko prav gotovo najnežnejši ljubimec, ona bo pa najsrečnejša žena na svetu. Prepričan sem, da je brezmejno zaljubljena vanj; saj je bila že takrat, ko smo se vračali iz Egipta. Začetek te velike ljubezni sem doživel že na ladji. Svaril sem jo, saj se tega gotovo še spomni, ker sem mislil, da se Gricko samo šali.«

»V Egiptu? Ali sta se nemara že tam srečala?« je začudeno vzkliknila kneginja. »No, to je prav po Grickovem! Delal se je, kakor da je še živ dan ni videl, in se ji je dal še enkrat predstaviti! Menda sta že tam trčila drug ob drugega, zakaj samo tako si lahko razlagam, da sta si bila ves čas v laseh ko pes in mačka.«

»Mogoče,« je odgovoril Stephen Strong; »zdaj pa lahko vse mirne duše prepustimo usodi. Bodite prepričani, da je njegova edina želja, da mu Tamara postane žena, sicer bi je prav gotovo ne bil zasnubil.«

»Tudi potlej ne, če bi se čutil dolžnega?«

»Ne, draga prijateljica. Ne! Mislim, da poznam Gricka bolje od vas. Čeprav bi se čutil njej nasproti krivega, bi si je ne želel za ženo in bi prej njo in sebe ustrelil, kakor da bi pa drvel nezaželeni usodi nasproti. O tem ste lahko prepričani. Naj bo med njima kar koli, to ni bil vzrok za zaroko! Na svoj čudaški način jo obožuje, kakor se mi zdi. Kar pustimo ju, naj gresta svojo pot, Gricko bo že vse prav uredil.«

Ta pogovor s Stephenom Strongom je staro kneginjo popolnoma pomiril. Z veselim srcem se je odpravila na obisk.

Novica je zbudila vsepovsod razburjenja najrazličnejše vrste: presenečenje, bolečino, veselje, vznemirjenje, domnevanja; nekateri so celó trdili, da so to zaroko že zdavnaj pričakovali.

»Na vso srečo jo imamo radi,« je zagotavljala grofica Olga. »Lep značaj ima, in morda se ji bo posrečilo, da bo Gricka navadila na red; potlej ji bo še celó zvest ostal.«

Ta poslednja misel se je zdela vsem smešna, dokler se ni Valonne s svojim zgovornim nasmehom vmešal v pogovor.

»Stavim kaj,« je vzkliknil, »da bosta čez pet let še zmerom preživljala medene tedne! Ona bo od vseh navzočnih edina, ki takrat še ne bo ločena in se ne bo z drugim poročila.«

»Vi stara hudobna mačka,« je vzkliknila med smehom kneginja Sonja. »Kar lepo rajši upajmo, da bosta srečna.«

Medtem se je Jack Courtray odpravil, da obišče Tamaro.

*

»Tri sto kosmatih! Kdo bi si bil mislil, da se boš nekoč še s tujcem poročila,« jo je pozdravil. »Rekel bi, da si stakniła najboljšega fanta, ki sem ga kdaj koli srečal v življenju, in stavil bi, da bosta nesramno srečna.«

Tamara je sklonila glavo, da skrije solze, ki so ji zalile oči. Po tihem je odgovorila: »Tisočera ti hvala, Jack, toda na vsem svetu nihče ne ve, ali bo srečen ali ne.«

Čeprav ni bil lord Courtray kdo ve kako odprte glave, ga je ta odgovor spravil skorajda iz ravnotežja.

»Glej, Tamara,« je rekel, »rajši se ne poroči, če se ti zdi tvegano. Nikar se ne veži, ako ga res iz vsega srca ne ljubiš.«

Da ga ne bi ljubila! O ti ljubi Bog!

Njen dolgo zadrževani občutek jo je premagal. Odgovorila mu je z glasom, ki bi ji ga ne bil njen tovariš iz mladih dni nikoli prisodil, tako strasten je bil! Dobro vzgojeni Angleži so navajeni udušiti prekipevajoče izbruhe svojih občutkov; vse mora biti na moč korektno! Da sta Jack in Tamara utegnila premišljati, bi se jima obema zdel ta izbruh teatralski.

»Jack,« je začela Tamara, »ti sploh še ne veš, kaj je ljubezen. Odkrito ti povem, da tudi jaz šele zdaj vem. Gricka ljubim tako neizrekljivo, da bi bila rajši z njim nesrečna, kakor pa da sem srečna s komer koli na svetu. In če te bodo vprašali doma, jim povej, da bi šla z njim celo v pogubo, pa naj bi bil Grk, Turek ali črnec iz Afrike! Tako, zdaj veš!«

In zdajci so jo oblile solze in skrila je obraz v dlaneh. Da, ni mogla tajiti. Kljub sramu, kljub sramoti in strahu... ga ljubi... ga strastno ljubi.

Jack je bil izredno dobrosrčen človek; položil je Tamari roko na ramo in ji z robcem otrl solze, pomirjevalno ji prigovarjaje: »Bom, saj jim bom povedal, otrok... tak nehaj... ne jokaj več!« Božal jo je in jo je skušal potolažiti; toda vse kar je mogla odgovoriti, je bila prošnja, naj odide in naj nikomur nič ne pove o njenih solzah

V 24 URAH
barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh
tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Cene našim malim oglasom so zmerne in času primerne!

ARTIST BUX

VELIK ROMAN IZ CIRKUŠKEGA ŽIVLJENJA

Napisal Hans Possendorf

Za pravilne odgovore na vprašanja, nanašajoča se na razplet tega romana, razpisuje uredništvo „Družinskega tednika“ 12 denarnih nagrad v skupnem znesku 2500 din

23. nadaljevanje

Zabava se je razvila v prav veselo, prav pristno artistično veselico, razposajeno in vendar spodobno. Kramljali so, šalili so se, peli in plesali. Gospod Hartmann, šef cirkuške poročevalske službe, je imel prisrčen govor v dobrodošlico priljubljenemu in slavnemu tovarišu. In naposled je vstal še Friedenthal in nagovoril Fedo.

»Zelo spoštovana mlada gospa!« je začel, ne sluteč, da je že s prvimi besedami kakor s strelico zadel Fedo. »Nič ne bom mnogo besedičil, toda nekaj nerodnih besed naj bo posvečenih tudi vam; ne samo zaradi tega, ker imate to prešmentano srečo, da ste ljubljena soproga našega preljubega Buxa, ne zaradi tega, ker ste se z zdravimi kostmi vrnili iz dežele opic v ljubljeno domovino, temveč zlasti zaradi tega, ker stopate nocoj uradno v naš zbor, ki mu naš gospod Hartman v svojih časniških člankih zmerom tako velepesniško pravi ‚vesel artistični narodič'. Zakaj danes je naš stari sklenil z vami po vseh predpisih veljavno pogodbo. In glede na to vas pozdravljamo, spoštovana mlada gospa, v naši sredi in vam kličemo kot svoji novi tovarišici gromko: Dobro došli!«

»Bravo, bravo!« so vzklikali vsi drugi za njim.

Friedenthal je nadaljeval: »Mi vsi vemo, da ste, zelo spoštovana tovarišica, prišli iz zasebnega, da, lahko se osmelim in rečem: iz prešmentano zasebnega okolja k nam, in vam zaradi tega ne bo preveč lahko prilagoditi se hrapavemu, toda zmerom prisrčnemu artističnemu podnebju. Toda: nič naj vas ne bo strah! Še čisto drugačni ljudje, učeni in z akademskimi poklici, iz najvišje družbe, do grofov navzgor, so že zašli v cirkus, in v posebno čast mi bo, ako vam bom smel v mednarodnem artističnem leksikonu pokazati njihova zveneča mena. In marsikateri tehle ‚outsiderjev' je postal že dika artističnega stanu.«

»Takšna dika, kakršna si ti, Friedenthal!« je zavpil nekdo vmes.

»Tako je! Kakršna sem jaz! Torej, kratko in malo, mlada gospa, tudi vi se boste s časom čisto dobro počutili v cirkusu! Zakaj s potrpežljivostjo še s pljunkom muho vloviš! In če vas bo kdaj tudi potrpežljivost minevala in vam bo sline primanjkovalo in vas bo bes kar lomil: za božjo voljo nikoli sovraštva! Bomo že poujčkali otročička! In v tem smislu prosim vse spoštovane navzočne, da dvignejo kozarce in se pridružijo mojemu vzkliku: Naša draga tovarišica, jahalka Feodora de Prasty naj živi, naj živi, naj živi!«

Vsi so radostno vzklikali z njim. Prihajali so k Fedi in trkali z njo. In ona se je smehljala tako ljubeznivo, kakor je pač po teh, zanjo tolikanj mučnih minutah, še mogla. Bux se je pa sklonil čez mizo in je hvaležno potrepljal Friedenthala po rami za njegove dobre besede.

Pri tem se mu je zgodila majhna nerodnost: kozarec je prevrnil. Že koj prihodnji hip so v splošni razposajenosti vsi začeli pomakati kazalce v vinsko lužo, ki se je razlila po mizi: Friedenthal, gospod in gospa Colani, vodja Marokanov in vsi, ki so sedel za mizo — tudi Bux in Cilka. In potlej so si z zadovoljnim nasmeškom mazali vino za ušesa.

Feda je kakor okamenela opazovala prizor. Friedenthal je to opazil in je zaklical: »Na delo, na delo, mlada gospa! Nikar ne zamudite tega! To pomeni ‚Anschluss'* za vse prihodnje leto!«

Toda Feda je s priskutnim izrazom na licu samo energično odkimala z glavo. In potlej je šepnila Buxu: »Ne razumem, kako moreš ti kot izobražen človek početi takšne abotne in neokusne otročarije.«

Cilka, sedeča na Buxovi levici, je s svojim ostrim ušesom ujela Fedine besede. Od ogorčenja ji je zaplala kri v glavi: ta Feda, ki ničesar ne premore razen borne šolske učenosti, in še to pošteno pomanjkljivo, ki ničesar ne zna, kvečemu kot lutka sedeti konju na hrbtu, ta ženska si upa njenega strica Buxa kritikovati! Buxa, ki je doktor, zdravnik in živinozdravnik, ki je bil jahač in akrobat in krotitelj, ki govori in piše osem jezikov!... Nak: ta žena že ne ljubi strica Buxa! Nikoli, nikdar!

V

Vilibald Buchsbaum se ni zaman bal za življenje svojega očeta. Že meseca maja je starega gospoda v drugo zadela kap in mu upihnila življenje. Ker se je čutila gospa Buchsbaumova po smrti svojega moža v svoji bolečini vse preveč osamljeno, je zapustila Nördlingen in se je preselila k svoji hčeri in njenemu možu v Frankfurt.

Buxa je izguba očeta močno zadela, zato tudi ni bil svojega novega uspeha na znanstvenem polju nič kaj od srca vesel.

Njegovo veliko živinozdravniško delo o eksotičnih sesavcih in ptičih je meseca junija izšlo v neki berlinski založbi, in vsi strokovni listi so priznali njegovemu delu veliko vrednost. V poslednjih dneh je dobival Bux skoraj vsak dan od svojega založnika tudi izrezke iz velikih dnevnih listov, kjer so se brale obširne kritike njegovega dela, zvečine s pristavkom, da je knjiga ogromne važnosti za živalske vrtove, ki so imeli dotlej le malokaj porabnega pri roki.

Bux se je na moč čudil tolikšnemu zanimanju dnevnega časopisja. Zlasti še zaradi tega, ker v teh člankih ni bilo nikoli govora o njegovem klovnskem poklicu in so torej pridobili za občinstvo neke vrste kurioznostno vrednost. Še slutil ni, da sedi nekje v Berlinu nekdo, ki s svojimi zvezami s časniki in s časniškimi dopisniki dela to veliko propagando za živinozdravnika doktorja Buchsbauma. Za tem se je skrival Oton Kroidt. In Feda, ki je to le predobro vedela, je svojemu možu skrbno prikrivala to skrivnost.

Poletje se je že nagibalo proti koncu. Bilo je sredi avgusta, ko je prišel cirkus Kreno v Amsterdam. Koj prvi večer je dobila Cilka vabilo k svojim holandskim prijateljem, drugo jutro je pa že sporočila Buxu in Fedi povabilo zakoncev Hemsterhuisovih na obed.

Čeprav ni bil Bux prav nič pri volji, da bi šel v družbo, se je vendar Cilki na ljubo odzval vabilu, pa tudi Fedi ni maral pokvariti veselje, da bo lahko spet prišla v drugo družbo.

Hemsterhuisovi so bili prav pošteno radovedni na svojega novega gosta, ki jim je Cilka že v Parizu s tolikšnim navdušenjem o njem pripovedovala: na tega cirkuškega klovna, ki je doktor medicine, nič manj pa na njegovo ženo, plemenitaško častniško hčer in cirkuško jahalko.

Toda že čez pol ure skupnega kramljanja so popolnoma razumeli Cilkino navezanost in ljubezen do tega moža. Tudi Bux je bil vzhičen nad temi gosposkimi in toplosrčnimi Holandci. Kar se pa njegovega vtisa o Pietru tiče, ni mogel tajiti, da je ta veliki, plavolasi pet in dvajsetletni fant s svojo mladeniško veselostjo prav čudovit dečko. Toda nekaj je videl Bux na prvi pogled: Peter Hemsterhuis je do oboževanja zaljubljen v Cilko!

Ko so vsi trije cirkuški gostje spet odšli iz vile ob Vondelskem parku, je vprašala gospa Hemsterhuisova svojega moža:

»Kako ti je všeč mlada gospa?«

»Hm... Zelo lepa je.«

»Da, to že, toda kakšna se ti zdi njena nrav?«

Kornelij Hemsterhuis je skomignil z rameni. »Ne vem, kako bi jo sodil. Čedna je in ljubezniva. Več pa res ne morem reči. Imam pa vtis, da doktorju Buchsbaumu glede na njegove človeške vrline še zdavnaj ni kos. Najina mala krotiteljica zveri mi je pač tisočkrat ljubša.«

Gospa Hemsterhuisova je zamišljeno kimala predse. Predobro je poznala svojega sina Pietra, da bi ne opazila, kako je z njim — in tudi to je vedela, da se ne odreče zlepa stvari, ki si jo je vtepel v glavo.

»Čuj, nekaj te moram vprašati,« je začela čez nekaj trenutkov obotavljaje se. »Morda se ti bo zdelo moje vprašanje nekoliko čudno... toda...«

Njen mož se je skoraj neopazno nasmehnil predse. »No, tak povej že!«

»Ne vem, ali si že opazil, da...«

»Da, opazil sem že. Saj nisem slep.«

»Morda misliš kaj čisto drugega, Kornelij. Toda to zdaj ni važno. Kaj bi na primer rekel, če... če bi Pieter...«

»Rekel bi: Ná, moj blagoslov imaš, Pieter, zakaj čednejšega in poštenejšega dekleta tako ne moreš najti. In da v cirkusu zveri kroti, to mi je deveta briga. Kdor bi pa vendar vihal nos, ta nas lahko v uho piše!«

To je za holandskega veletrgovca nekaj nezaslišanega. Je pa popolnoma v skladu z značajem Kornelija Hemsterhuisa.

Zvečer je bila družina Hemsterhuisova kajpak v cirkusu Krenu. Kar verjeti niso mogli, da je ta groteskno našminkani klovn, ki se z živalmi podi po areni, ki tako neugnano prevrača Kozolce in v čisti holandščini trosi duhovite dovtipe — da je ta človek tisti gosposki gospod, ki je bil opoldne pri njih v gosteh.

Feda tisti večer ni imela sreče s svojimi točkami. Rjavec je bil nemiren, ker je dva dni počival, zato se je tudi marsikakšen trik pokvaril. Ko je potlej zajahala še vranca, je bila od jeze že tolikanj živčna, da je vnemirila še Orizabo. Pri poslednjem velikem skoku čez pogrnjeno mizo ni dovolj popustila vajeti, konj je skočil prekratko in je z zadnjima nogama prevrgel vse vkup in padel. Na vso srečo sta odnesla konj in jahalka zdravo kožo.

Pri Cilkini točki je bila pa Hemsterhuisova družina ... moč razburjena. Medtem ... ni v Parizu nobena zver ... povedala pokorščine, je bil tokrat v kletki še neki velik tiger, ki je neprestano puhal in otepal s šapami proti Cilki in ga po nobeni ceni ni mogla spraviti z njegovega podstavka, da bi sodeloval z drugimi. Pieter se je kar potil od strahu; zlasti takrat, ko so vsi drugi tigri po končani predstavi že odšli iz kletke in se je Cilka očividno zaman in tvegaje življenje trudila, da bi razbesnelo orjaško zverino napodila iz kletke. Tedaj se je pa prikazal Bux v kostumu gizdalina, in začel se je grozotno komičen prizor z Judito. Zakaj zdaj, ko Monteza ni bilo več, sta Bux in Judita priključila svoj stari prizor Cilkinemu predvajanju.

*

Drugi dan predpoldne okoli enajstih, ko je Bux zavil k pisarniškemu vozu, je srečal Pietra Hemsterhuisa.

»Dobro jutro, gospod doktor!« mu je veselo zaklical mladi Holandec. »Prišel sem si ogledat vašo živalsko razstavo. Gospodična Berndtova mi je obljubila, da mi bo vodnica. Ali morda veste, kje bi jo našel?«

»Enajst je ura; potlej nemara ravno tigre krmi. Lahko jo koj občudujete pri delu, tako rekoč za kulisami. Stopite, prosim, z menoj!«

In medtem ko je Bux stopal ob Pietru, si je mislil: ‚Kakšen obraz bo le napravil, ko bo Cilko táko videl?'

Bližala sta se dolgi vrsti kletk, ki so v njih kraljevali sami tigri. Večina od njih so imeli že vsak svoj kos mesa med sprednjima šapama in so ga požrešno žvečili in trgali. Samo še nekaj živali je v pričakovanju južine lomastilo za mrežami.

»Tukajle je!« je dejal Bux.

»Kje?« je vprašal Pieter in se iskaje ozrl okrog.

»No, tam, prav pred vami!« Bux je pokazal na postavo, ki jima je, sklanjaje se čez leseno nosilnico, obračala hrbet.

Tedaj se je Cilka vzravnala in se obrnila. Oblečena je bila v bel delovni plašč, ves odzgoraj do dol pokrit s samimi temnordečimi madeži. Rokave je imela do komolcev zavihane, bele roke oškropljene s krvjo. V levici je držala velik kos razmrcvarjenega mesa, ki ga je bila pravkar poiskala med še ostalo zalogo, v desnici je pa vihtela dolge železne vile. Na glavi je nosila sinjo, pleteno čepico, da so bili njeni lasje popolnoma skriti pod njo.

»Dobro jutro, mijnheer Hemsterhuis!« je vzkliknila brez sleherne zadrege in ponudila Holandcu mezinec. »Okusno, kajneda?«

Zdelo se je, da se ni Pieter prav nič zgražal spričo njene zunanjosti. Žarel je po vsem obrazu in bil je videti tako vzhičen nad Cilko, kakor da bi jo bil uzrl v najlepši večerni obleki.

Bux se je poslovil in Cilka je končala krmljenje. Čez nekaj minut je nasitila še poslednjega tigra. Potlej si je obrisala roke v plašč in je rekla:

»Tako, zdaj vam bom pa pokazala vse živali in vse hleve. Kar čudili se boste!«

Obhod je trajal celo uro, končal se je pa v Buxovem hlevjem šotoru.

Ko sta stopila pred Juditino kletko, je tigra grozovito puhnila v tujca.

»Moj Bog,« je vzkliknil Pieter Hemsterhuis, »ta zver je pa res strašna.«

»Ali ste v Indiji videli kdaj kakšnega tigra na prostem?« je radovedno vprašala Cilka.

»Da, enkrat samkrat. Toda v divjini so zvečine zelo boječi in zbežijo, kadar uzrejo človeka.« Pieter je še zmerom občudoval opazoval prekrasno tigrino glavo. »Povejte mi, kaj bi se le zgodilo, če bi zdaj kratko in malo splezal v njeno kletko?«

»Brž̌čas bi vas Judita kratko in malo raztrgala na košče.«

»Neznansko se bojim, da bi kdaj tale tigra še vas ne popadla, gospodična Cilka, kadar ste zvečer z njo v kletki. Prav gotovo je zahrbtna.«

»Fej!« je užaljeno vzkliknila Cilka. »Judita pa zahrbtna? Kaj takšnega mi nikoli več ne recite. Pri Juditi lahko mirno prespite noč. Nu, počakajte malo!«

In na Pietrovo grozo si je dala po Tomu odpreti kletko, stopila je vanjo in potrepljala in pobožala Judito po glavi. Tigra je začela od samega veselja gosti in je odprla svoje mogočno žrelo.

Pieter si je pošteno oddahnil, ko je stopila Cilka naposled spet ven.

Ob Bramovih nogah je čepel na lesenem odru stari Dakje in risal v debelo knjigo z orumenelimi listi čudne znake. Delal se je, ko da sploh ne vidi tujega gospoda, dokler ga ni Pieter po hindustansko nekaj vprašal.

Tudi to ni zmotilo Dakja. Samo za hip je dvignil glavo in rekel: »Athatar.«

»Ali znate po indijsko?« je radovedno vprašala Cilka, ko sta kmalu nato stopila iz šotora.

»Nekaj malega.«

»Kaj ste ga pa vprašali?«

»Koliko je star. Rekel je: osem in sedemdeset. Ali to mar drži?«

»Da, natanko. Brama bo pa imel že kakšnih sto sedem let.«

»Da, da sloni učakajo neznansko starost,« je menil Pieter.

»In veste, kaj stari Dakje piše? Dnevnik o Brami — neke vrste slonovsko kroniko. To dela že, odkar je pri Brami, pravi Bux, torej že več ko petdeset let!«

Pietru Hemsterhuisu se ni zdelo to nič čudno. »Da, takile stari strežaji so neverjetno navezani na svoje živali; prav lahko razumem, da piše stari nekakšen dnevnik. Škoda, da vsebine ne razumemo!«

»Ne verjamem, da bi bila kdo ve kako zanimiva,« je menila Cilka. »Mnogo ne piše. Zvečine samo par znamenj vsak dan. Menda zapisuje, kje je Brama ta in ta dan, ali je zdrav in ali je morda komu kakšno zagodel. Kakor na primer pred nekaj leti v Milanu, ko je ženi strica Buxa — takrat še nista bila poročena — vrgel roko iz sklepa.«

»Lej ga! Tako nevaren je ta stari fant?«

»Ne, na splošno ni. Samo ljudem, ki jih ne mara. Taki se ga pa morajo pošteno ogibati!«

VI

Tri tedne je šla v Amsterdamu kupčija v cvet. Potlej je pa začel obisk pojenjavati, in čez dva dni so imeli pospraviti šotore.

Bilo je popoldne. Bux je bil sam v svojem stanovanjskem vozu. Sedel je za pisalnim strojem in tipkal. Takrat je nekdo potrkal na vrata, in prikazal se je Pieter Hemsterhuis. Prinesel je vabilo za poslovilno večerjo, zakaj v teh treh tednih so bili premnogokrat skupaj. Vendar se je zdelo, da Pietru še nekaj teži srce. Naposled se je opogumil in spregovoril:

»Gospod doktor, varuh gospodične Cilke ste, in... nekaj vam moram povedati. Rad bi... namen imam...«

»Da... hm.« Bux se je odkašljal. »In bi se Cilka poročila z vami?« Tako navidezno mirno je vprašal, da ni bilo niti slutiti njegove visoke notranje napetosti.

»Ne vem. Nisem z njo še o tem govoril. Zdelo se mi je prav, da se najprej z vami pogovorim. Veste, popolnoma odkrito: ne upam si Cilke vprašati! Hotel sem vas prositi, gospod doktor, da bi jo najprej vi vprašali, ali me sploh mara.«

Spet si je Bux odkašljal, hotel je spregovoriti, potlej je pa vendar molčal. Sam naj bi torej bil snubec pri Cilki, sam naj bi pospešil, da se za zmerom loči od nje! Toda mlademu možu mora vendar odgovoriti.

»Ali so vaši starši zadovoljni z vašim namenom?«

»Popolnoma.«

»Potlej kajpak... ne morem... odreči svoj pristanek. Govoriti pa morate še z gospodom ravnateljem Krenom, z drugim Cilkinim varuhom, in s Cilko sámo. Če se pa tolikanj bojite...« Bux se je velikemu, zastavnemu fantu malce podsmehljivo nasmehnil, »bom pa jaz za vas storil. Najbolje kar takoj, medtem ko se boste vi pogovorili z gospodom ravnateljem. Ob tej uri ga prav gotovo dobite v pisarniškem vozu.«

*

Bux je govoril s Cilko in ji je povedal, da bi jo Pieter Hemsterhuis rad vzel za ženo. Cilka se je na ves glas zasmejala, tako nenadejana in tako smešna se ji je zdela ta novica. Niti sanjalo se ji ni, da kuha dobri Pieter takšne nakane.

Bux ji je potlej še pojasnil, da je to na moč resna zadeva in da ni prav nič smešna.

* »Anschluss«: toliko kakor angažman.

Egiptovski Monte-Cristo

27 let prikovan k zidu

Nerazumljiva brezsrčnost pobožnega mohamedanskega duhovnika

(nž-O) **Kairo**, julija.

Okraj Sayeda-Zeinab je eden izmed najslikovitejših v Kairu. V njem je dolga leta vladal dobri in usmiljeni šejk Mohamed Salah El Dine, pridigar korana v El-Hanafyjevi mošeji.

Pred nekaj dnevi je objokavalo smrt tega plemenitega moža vse mesto. Božje prekletstvo je prišlo nad okraj Sayeda-Zeinab. Vsi so žalovali za svetim možem, ki je z božjo pomočjo tako modro vladal svojim vernikom.

Živel je v čudni, nizki hiši, pol iz blata, pol iz tramovja, njegov dom je imel samo ena vrata, ki so bila vhod in izhod obenem. Starček je živel zelo samotarsko in je le sem in tja sprejemal svoje najbližje sorodnike. Umrl je po dolgi in precej mučni bolezni.

Po pogrebu so uradno pregledali domovanje pobožnega moža. V neki sobi so pa opazili nenavadno veliko omaro, ki je docela zakrivala nizka vrata. Toda zaman so jo skušali odpreti ali odmakniti.

Slučajno je pa neki član komisije sprožil skrivno vzmet in vrata so se sunkovito odprla. Držala so v precej globoko in široko sobo, ki je dobivala svetlobo le odzgoraj, skozi majhno strešno lino. Po sobi se je širil strašen smrad po gnili slami. Sprva je komisija mislila, da je soba prazna, šele ko so se jim oči privadile čudni poltemi, so v kotu zagledali na otepu gnile slame koščeno, nago telo na videz spečega moškega. Jarka svetloba ročne svetiljke je pa odkrila radovednim očem vso grozoto tega živega mrliča.

Dolg, suh, izstradan človek je ležal z debelimi, železnimi verigami na gležnjih na rokah in nogah priklenjen k zidu. Njegovo telo je bilo pokrito z gnojnimi ranami, koža na sklepih je bila pa od težkega železja odrgnjena do krvi. Nesrečnež je bil videti bebast, napol gluh in slep...

Brž so poslali po kovača, da je nesrećneža osvobodil težkih spon. Potem so ga vzdignili z bornega ležišča in ga prenesli ven, na solnce. Jarka svetloba je še bolj razgalila nesrečnikovo revščino. Ubogi mož je bil menda tudi izgubil dar govora.

Celi dve uri je trajalo, preden se je ubožec toliko opomogel, da je zmomljal nekaj besed. Povedal je, da se imenuje Mohamed Hanafy Salah El Dine in da je brat častivrednega šejka. Životaril je priklenjen v temni luknji celih 27 let...

Preiskava je dognala, da so Hanafyja Salaha poslednjič videli leta 1910; takrat je imel komaj dvajset let in je bil ravno skončal študije pomožnega učitelja na državnih šolah. Izvrstno je poznal ves koran, prepotoval je bil Malo Azijo in tam se je tudi poročil z neko mohamedanko. V zakonu se mu je rodil sinček.

Toda ubogi jetnik se vsega tega nič več ne spominja; nobena omemba, nobeno pripovedovanje ne more več osvetliti njegovega otopelega spomina. Ali je bil že blazen, ko ga je brat zaprl, ali je pa izgubil um šele v strašni ječi? Šejk Mohamed Salah El Dine je odnesel to skrivnost s seboj v grob...

Najbrže bo tako, da je mladi učenjak po vrnitvi v Kairo zbujal s svojo duhovitostjo in obsežnim znanjem preveč občudovanja pri svojih rojakih, in to je njegovega brata tako grizlo, da ga je iz ljubosumnosti zaprl in prikoval v temnico, ki je nadarjenega moža spremenila v bednega bebca...

Pred noge Vam položim najboljše, kar imam: „EUCERIT“

EUCERIT je krepilno sredstvo za kožo, ki zvišuje njeno naravno odpornost. Samo NIVEA vsebuje Eucerit in zato ne morete dobiti ničesar, kar bi bilo »enako dobro« ali »bolje«. NIVEA zmanjšuje nevarnost sončnih opeklin in daje Vaši koži hitro lepo rjavo barvo.

NIVEA CREME

Naš nagradni natečaj

Kako najbolje obrnem 100 din za nakup poletne obleke?

(Glej tudi prejšnje številke)

POMLADANSKA OBLEKA, JOPICA, KLOBUČEK, NOGAVICE IN ČEVLJI ZA 100 DINARJEV

Kot večletna naročnica in zvesta čitateljica vašega cenjenega lista, osobito ženskega kotička, sem se odločila, da se udeležim nagradnega natečaja »Kako najbolje obrnem 100 din za nakup poletne obleke«. Morda mi bo uspelo, da vam na sicer zelo zelo zamotano vprašanje napišem zadovoljiv odgovor.

V mojem malem gospodinjstvu moram delati vsak dan izpit za izpitom, vsak dan se učim brižno obračati vsak dinar, zakaj plača mojega moža mi nikakor ne dopušča, da bi si mogla kupovati drage obleke po najnovejši modi. Zato pri vsakem nakupu gledam, da si izberem to, kar si mi zdi najbolj praktično, trpežno in poceni. Poleg tega imam veliko veselje s tem, da si sama po svojem okusu sešijem obleko.

Sicer si letos nisem nameravala kupovati nove obleke, vendar ko sem prečitala članek o natečaju in se poglobila v vprašanje, sem sklenila, da se sama prepričam, ali je možno biti za 100 din nov od nog do glave.

Vaš proračun mi je dal obilico dela. Najprej sem hotela vestno in skrbno izbrati ceneno in dobro blago. Obiskala sem nešteto trgovin, pregledala mnogo izložb, vendar nisem našla blaga, ki bi poleg cene ustrezalo tudi kvaliteti in trpežnosti. V tem me je rešila Belokranjica, ki je potrkala na moja vrata in mi ponudila v nakup belo domače platno. Že sem jo hotela odsloviti, ko mi šine v glavo misel na vaš natečaj. Brž sem se odločila in kupila 5 metrov platna po din 8·—. Takoj sem vzela v roke svinčnik in papir in računala. Najmanj 10krat sem sestavila in spet črtala proračun. Ni šlo in ni šlo tako, kakor bi hotela. Končno sem vendar prišla do spodnjega proračuna. V koliko se mi je posrečil, boste pač sami odločili. Verjemite mi, da bi se dalo še kaj dobiti, a to, kar bom tu napisala vem, da bo dobro, trpežno in lepo ter solidno izdelano, za kar vam tudi jamčim. Ko bo namreč obleka gotova, vam jo na željo prinesem v uredništvo na vpoled in — v oceno.

Obleko sem si izdelala takole:

Krilo je popolnoma gladko, iz štirih delov: prednjik, zadnjik in dva stranska. Bluza ima kratke, malo nagubane rokave. Ima moško fasono in je spredaj vezena v narodnih motivih. Poleg tega sem si napravila še majhno jopico, ki je izdelana po priloženem kroju. Iz ostankov platna sem si napravila majhen klobuček. Okrog oglavja ima pleteno vrvico.

Čeravno nisem umetnica v risanju, sem skušala narisati obleko na priloženi prilogi. Če izračunam ceno obleki, t. j. 5 m platna, 3 prejice, sukanec, stiskač in en gumb, stane vse skupaj din 48·—. Ker mi je ostal še znesek din 52·— sem si kupila dokolenke in hotela sem imeti še čevlje. Ti so mi pa dali največ misliti. Res se dobe poletni čevlji že za 39 din, a so iz platna in gume, kar pa ni ne zdravju koristno ne trpežno. Poleg tega sem jih hotela imeti v isti barvi kakor obleko, zato sem si iz ostankov omislila tudi čevlje. Narezala sem ozke trakove, jih obšila in sešila ter nesla k nekemu podeželskemu čevljarju, ki mi je napravil čevlje z usnjenimi podplati; prav ljubki so in kar je glavno, zdravi in trpežni. Čevljar mi je računal 40 din. Tudi skico čevljev prilagam pismu. Kakor vidite, sem se zares od nog do glave napravila za 100 dinarjev, sicer skromno, vendar solidno in trpežno.

Zanimalo vas bo morda še, zakaj sem si ravno platno izbrala za to obleko. Naj vam torej povem, da je to najtrpežnejše blago, lepo in dobro se pere, je vedno moderno in — domače je! Domišljam si, da se mi tudi dobro poda, o čemer se boste lahko prepričali, ko vas obiščem.

Obračun bi bil torej naslednji:

5 m platna à din 8·—	40·—	din
3 prejice (modra in rdeča) à din 1·50	4·50	»
sukanec	1·50	»
1 gumb in stiskači	2·—	»
nogavice	12·—	»
čevljarju za delo	40·—	»
SKUPAJ	100·—	din

Za 100 din imam torej:

kompletno popoldansko obleko (krilo in bluzo),
za hladnejše vreme jopico,
klobuček,
nogavice,
čevlje.

Upam, da sem vsaj deloma ustregla pogojem vaše zanimive ankete, in se pridružujem tekmovalkam ter zaključujem s pozdravom vsem članom vašega cenjenega uredništva

Jeločnik Angelca,
Moste, Društvena ulica 15.

„DRUŽINSKI TEDNIK“
V
vsako
SLOVENSKO HIŠO!

Sinji poletni klobuček

Nadaljevanje s 3. strani

»Da, res,« je priznala mala, plaha Julija in solze so ji zalile oči. Njen najljubši klobuk za šestdeset lir! Toda, če je tako določeno...

Tedaj je tuja deklica vendar že snela klobuk s kodrov, oprezno ga je podržala v tenkih rokah in njen ložni pogled je hrepeneče polzel čez sinjo slamo... Morda je bil to prvi klobuk, ki ga je imela na glavi, saj je bilo videti tako revna in preprosta.

Proti debelosti uporabljajte neškodljive SLATINSKE TABLETE za hujšanje

sestavljene iz prirodnih mineralnih soli in rastlinskih ekstraktov

Proizvaja: Apoteka Mr. Bahovec Ljubljana

V vseh lekarnah 200 tabl. din 69·—, 100 tabl. din 39·—, 50 tabl. din 24·—

SLATINSKE TABLETE

SLATINSKE TABLETE

Reg. br. 14.213/34

Toda v modernem slamniku je bila podobna elegantni mladi dami.

»Kar obdržite ga!« je zdajci kriknila Julija, nezavedno ubogajoč skrivnosten notranji glas...

»Obdržim naj si ga? Saj je vendar vaš!«

»Veter vam ga je podaril!« je zašepetala Julija in se brž obrnila, da ne bi drugi videli solz, ki so ji privrele v oči...

V cestni železnici, ki jo je peljala k tetki, ji je sedel nasproti ogoreli mladenič iz vlaka. Smehljal se je in pozorno strmel v Julijine nagajive hodre. Izstopil je bil na isti postaji kakor Julija in jo je vprašal, ali jo sme spremiti.

»Če pomislim, da ste zaradi moje lahkomiselnosti prišli ob svoj klobuk!...« je dejal negotovo, ko sta složno stopala vštric po široki, solnčni cesti.

»Ah, pustimo to!« je vdano menila Julija; nič kaj rada se ni spominjala svoje smole.

Otožnost, ki je dihala iz njenih velikih oči, in nenavadna dobrotljivost te plahe in ponosne deklice, ki je podarila svoj najljubši klobuk docela tuji ženski samo zato, ker je bila revna, je s čudno močjo vlekla mladega moža k Juliji...

Iza se ni posebno čudila, ko je izvedela veselo-žalostno zgodbo iz neštetih pisem, ki so vsak dan prihajala domov. Mala neugnanka pa tudi ni bila prav nič presenečena, ko je lepega dne potrkal na vrata vitek ogorel mladenič in pri strogem očku poprosil za roko njene ‚velike‘ sestre Julije... **(n m-l)**

Radio Ljubljana od 5. do 11. avgusta 1937.

ČETRTEK, 5. AVGUSTA

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme, borza ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Deset minut zabave ■ 20.00: Plošče. ■ 20.10: Slovenščina za Slovence ■ 20.30: Pevski koncert gdč. Tee Laboš ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski jazz, vmes poje g. Mirko Premelč ■ Konec ob 23. uri.

PETEK, 6. AVGUSTA

12.00: Narodne pesmi na ploščah ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Radijski orkester ■ 14.00: Vreme, borza ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Ciganske plošče ■ 20.10: Ženska ura ■ 20.30: Radijski orkester ■ 21.15: Orgelski koncert ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.30. Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 7. AVGUSTA

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Pogovori s poslušalci ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: V zunanji politiki ■ 20.30: Pratika za mesec avgust ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 8. AVGUSTA

8.00: Poje Svetozar Banovec, Avgust Stanko in plošče ■ 9.00: Čas, poročila, spored ■ 9.15: Vurliške orgle na ploščah ■ 9.45: Verski govor ■ 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice ■ 11.00: Plošče ■ 11.30: Otroška ura ■ 12.00: Koncert pevskega društva »Slogec iz Kranja ■ 13.00: Čas, poročila, spored, obvestila ■ 13.15: Radijski orkester (oddaja prekinjena od 14 do 17. ure) ■ 17.00: Kmet. ura ■ 17.30: Prenos koncerta vojaške godbe iz Bellevuea ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Radijski orkester ■ 21.00: Koncert pevskega zbora »Trboveljske slavčkec a) Mladinski zbor, b) Mladinski zbori s spremljevanjem klavirja. V odmoru: čas, vreme, poročila, spored ■ 22.30: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 9. AVGUSTA

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Španske plošče ■ 19.00: Čas, vreme, poročila spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19 50: Zanimivosti ■ 20.00: Plošče ■ 20.10: Letošnja knjižna izdaja Slov. šolske matice ■ 20.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Dobrne ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Lahka glasba ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, 10. AVGUSTA

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Radijski orkester ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30; Nac. ura ■ 19.50: Zabavni kotiček ■ 20.00: Plošče ■ 20.10: Cestno prometne težnje ■ 20.30: Pevski koncert ge. Cirile Škerlj-Medvedove, vmes Radijski orkester ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Ježek in Jožek ■ Konec ob 23. uri.

SREDA, 11. AVGUSTA

12.00: Plošče ■ 12 45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 19 00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Plošče ■ 20.30: Vesele zgodbe s tabora in potovanja ■ 20.30: Oddelek zbora Glasbene Matice ■ 21.15: Radijski orkester ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

MALI OGLASI

ŽELITE KUPITI DOBER GLASOVIR že od 3.500·— dinarjev dalje. Želite imeti vaš glasovir, piano ali harmonij čisto uglašen, obrnite se na mene, pridem takoj! Natančno delo ter nizka cena! F. Turin, Celje, Prešernova 10.

GOSPOD S STALNO SLUŽBO želi znanja z gospodično ali vdovo primerne starosti. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro: »Iskrena Ljubezen«.

MLAD GOSPOD IŠČE RESNEGA ZNANSTVA z gospodično srednjih let iz Ljubljane, možno tudi iz okolice. Ponudbe na oglasni oddelek »Družinskega tednika« pod: »Prijateljstvo«.

GOSPOD 29 LET STAR, s pravico do samostojnega izvrševanja boljše obrti, za sedaj nameščen z Din 1000·— mesečno, želi resnega znanstva z gospodično ali vdovo od 20 do 30 let, z malo večjo doto radi samostojnega izvrševanja obrti. Prednost imajo tudi dekleta z dežele. Odgovor na upravo pod šifro: »Vesta«.

LEPA EKSISTENCA. Iščem sotrudnika(co) z denarjem za razpečavanje novih brezkonkurenčnih praktičnih predmetov. Cenjene dopise pod: »Patentirano 25.000« na upravo lista.

FR. P. ZAJEC
IZPRAŠAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA - STARI TRG 9
Velika izbira vsakovrstnih naočnikov, povečevalnih stekel, daljnogledov, toplomerov, barometrov, barotermometrov, hygrometrov i. t. d. — Raznovrstne ure, zlatnina in srebrnina. — Ceniki brezplačno!

POZOR GOSPODINJE!
Najceneje ste postreženi s KURIVOM pri tvrdki
RUDOLF VELEPIČ
trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII.
Sv. Jerneja cesta 25
TELEFON 2708
Prvi poskus stalni odjem

BURET
lister in vsa lahka letna oblačila v elegantni izdelavi nudi ceneno
Presker
Sv. Petra cesta štev. 14

Hranilne vloge
prodaste ali kupite zelo ugodno potom moje oblastveno dovoljene pisarne. Takojšnja gotovina.
Rudolf Zore, Ljubljana
Gledališka ul. 12 Telefon 38-10

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek — vsi v Ljubljani.